

Consell
de l'Audiovisual
de Catalunya

INFORME 41/2013

Àrea de Continguts

Barcelona, 2 de juliol de 2013

**La representació de les persones
immigrades a la televisió.
Informe sobre la diversitat i la igualtat**

ÍNDIX

1.	Mètode d'estudi	9
1.1	Objecte de l'informe.....	11
1.2	Disseny de l'estudi.....	11
1.3	Mostra.....	12
1.3.1	Teleinformatius	13
1.3.2	Altres programes de no-ficció.....	14
1.3.3	Programes de ficció.....	15
1.4	Definició de conceptes	17
1.5	Definició dels eixos de diversitat	22
1.5.1	Variables específiques aplicades als personatges immigrants.....	24
1.6	Estructura de l'informe	25
2.	Presència de les persones immigrades en els teleinformatius	29
2.1	Inserts de les persones immigrades.....	29
2.2	Inserts de les persones immigrades per sexe.....	30
2.3	Inserts de les persones immigrades per edats	32
2.4	Identificació de les persones immigrades	35
2.5	Origen percebut de les persones immigrades	36
2.6	Procedència de les persones immigrades	37
2.7	Diversitat funcional de les persones immigrades.....	38
2.8	El rol de les persones immigrades	39
2.8.1	Agrupacions d'actors	39
2.8.2	Agrupacions d'actors socials i variable sexe.....	42
2.8.3	<i>Altres</i> actors. Subagrupacions	44
2.9	Temàtica de la intervenció de les persones immigrades en els teleinformatius	47
3.	Presència de persones immigrades en altres programes de no-ficció. Debats i entrevistes .	
	55	
3.1	Intervencions de les persones immigrades per edats.....	55
3.2	Origen percebut de les persones immigrades	58
3.3	Procedència de les persones immigrades	59
3.4	Diversitat funcional de les persones immigrades.....	60

3.5	El rol de les persones immigrades	61
3.5.1	Actors polítics i actors socials	61
3.5.2	Agrupacions d'actors socials	61
3.5.3	Agrupacions d'actors socials i variable sexe	64
3.5.4	<i>Altres actors</i> . Subagrupacions	66
4.	Presència de les persones immigrades en els programes de ficció	71
4.1	Descripció de les persones immigrades	74
4.2	Descripció de rol de les persones immigrades	80
4.2.1	Agrupacions.....	80
5.	La representació de les persones immigrades a la televisió. Conclusions	87
5.1	Introducció	87
5.2	Dades demogràfiques de Catalunya en relació amb les persones immigrades	88
5.3	La presència de les persones immigrades a la televisió.....	89
5.4	El sexe de les persones immigrades.....	90
5.5	L'edat de les persones immigrades.....	91
5.6	Origen percebut i procedència de les persones immigrades	91
5.7	El rol de les persones immigrades en la programació de no-ficció (teleinformatius i debats i entrevistes)	93
5.8	Temes i notícies en els teleinformatius amb participació de les persones immigrades .	97
5.9	El rol de les persones immigrades en la programació de ficció	98

Índex de quadres

- Quadre 1. Teleinformatius. Nombre d'inserts analitzats per canal
- Quadre 2. Altres programes de no-ficció. Intervencions d'actors en debats i entrevistes i programes analitzats
- Quadre 3. Programació de ficció. Emissions i personatges analitzats
- Quadre 4. Definició de les agrupacions d'actors socials
- Quadre 5. Definició de les subagrupacions de les agrupacions no polítiques
- Quadre 6. Definició dels eixos d'anàlisi
- Quadre 7. Variables específiques aplicades als personatges immigrants
- Quadre 8. Persones immigrades. Nombre d'inserts
- Quadre 9. Durada mitjana de l'insert de les persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*
- Quadre 10. Persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 11. Persones immigrades i no immigrades identificades o no. Nombre d'inserts
- Quadre 12. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Nombre d'inserts
- Quadre 13. Procedència de les persones immigrades. Nombre d'inserts
- Quadre 14. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'inserts
- Quadre 15. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 16. Persones immigrades. Agrupació *altres*. Nombre d'inserts
- Quadre 17. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable *sexe*. Nombre d'inserts
- Quadre 18. Persones immigrades. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts
- Quadre 19. Persones immigrades. Temàtica de la informació segona procedència. Percentatge d'inserts
- Quadre 20. Temps de paraula de les persones immigrades i percentatge d'aquest sobre el total, en els 20 ítems informatius amb més temps de notícia
- Quadre 21. 10 ítems informatius amb més temps de paraula de les persones immigrades
- Quadre 22. Persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'intervencions
- Quadre 23. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Nombre d'intervencions
- Quadre 24. Procedència de les persones immigrades. Nombre d'intervencions
- Quadre 25. Persones immigrades. Actors socials segons la variable *sexe*. Nombre d'intervencions
- Quadre 26. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'intervencions
- Quadre 27. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable *sexe*. Nombre d'intervencions
- Quadre 28. Persones immigrades. Agrupació *altres*. Nombre d'intervencions
- Quadre 29. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable *sexe*. Nombre d'intervencions

Quadre 30. Persones immigrades. Categorització de la variable *procedència* per sexes

Quadre 31. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *origen percebut*

Quadre 32. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *tipus de personatge*

Quadre 33. Persones immigrades i no immigrades segons les variables *edat aparent* i *sexe*

Quadre 34. Persones immigrades segons les variables *constitució física* i *sexe*

Quadre 35. Persones immigrades segons les variables *forma de vestir* i *sexe*

Quadre 36. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *orientació sexual*

Quadre 37. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *problemàtica social*

Quadre 38. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *llengua de comunicació*

Quadre 39. Persones immigrades segons les variables *conducta* i *sexe*

Quadre 40. Persones immigrades segons les variables *conducta violenta* i *sexe*

Quadre 41. Persones immigrades segons les variables *conducta violenta envers persones immigrades* i *sexe*

Quadre 42. Persones immigrades segons les variables *trames principals* i *sexe*

Quadre 43. Persones immigrades segons les variables *estat civil* i *sexe*

Quadre 44. Persones immigrades segons les variables *fills/es* i *sexe*

Quadre 45. Personatges segons les variables *agrupació* i *procedència*

Quadre 46. Persones immigrades. Categorització de la variable *agrupació* per ocupacions

Quadre 47. Persones immigrades segons les variables *estudis* i *sexe*

Quadre 48. Persones immigrades segons les variables *activitat remunerada* i *sexe*

Quadre 49. Persones immigrades –amb activitat remunerada– segons les variables *tipus de feina* i *sexe*

Quadre 50. Persones immigrades –amb activitat remunerada– segons les variables *tipus d'activitat* i *sexe*

Quadre 51. Persones immigrades segons les variables *participació pública* i *sexe*

Índex de figures

Figura 1. Persones immigrades. Percentatge d'inserts

Figura 2. Persones immigrades i no immigrades segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

Figura 3. Distribució dels inserts de les persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i sexe. Percentatge d'inserts

Figura 4. Persones immigrades en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'inserts

Figura 5. Persones immigrades i no immigrades identificades o no. Percentatge d'inserts

Figura 6. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'inserts

Figura 7. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

Figura 8. Persones immigrades i no immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

Figura 9. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

Figura 10. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

Figura 11. Persones immigrades i no immigrades. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

Figura 12. Persones immigrades en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'intervencions

Figura 13. Persones immigrades segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

Figura 14. Distribució de les intervencions en funció de les variables *edat aparent* i sexe. Percentatge d'intervencions

Figura 15. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'intervencions

Figura 16. Procedència de les persones immigrades. Percentatge d'intervencions

Figura 17. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

Figura 18. Persones immigrades i no immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

Figura 19. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

Figura 20. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

Figura 21. Personatges segons la variable *procedència*

Figura 22. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *tipus de personatge*

Figura 23. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *edat aparent*

Figura 24. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *problemàtica social*

Figura 25. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *llengua de comunicació*

Figura 26. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *agrupació*

Figura 27. Presència de les persones immigrades en la programació

Figura 28. Pes demogràfic i presència en espais de no-ficció dels orígens geogràfics de la immigració.

Figura 29. El rol de les persones immigrades als teletinformatius (els percentatges es refereixen al 100% de les persones immigrades)

Figura 30. El rol de les persones immigrades als debats i entrevistes (els percentatges es refereixen al 100% de les persones immigrades)

Figura 31. La imatge de les persones immigrades a la programació

1. Mètode d'estudi

1.1 Objecte de l'informe

L'informe analitza la representació de les persones immigrades a les emissions de televisió a Catalunya durant el 2012.

Aquest informe s'inscriu en el marc de l'estudi de la diversitat i la igualtat a la televisió, que té per objectiu examinar en quina mesura la televisió reflecteix la realitat i la diversitat de la societat catalana.

L'estudi es concreta en els eixos de diversitat següents:

- Diversitat funcional
- Edat
- Orientació sexual
- Origen
- Rol social
- Sexe

1.2 Disseny de l'estudi

L'anàlisi estableix unitats i eines d'anàlisi diverses en funció de la tipologia dels programes:

a) Teleinformatius

S'aborda la presència de les persones immigrades expressada en freqüència d'aparicions d'inserts i, secundàriament, en temps de paraula. També assenyala el context informatiu de les notícies en les quals intervenen els actors.

b) Altres programes de no-ficció

S'analitza la freqüència d'intervencions de les persones immigrades en els debats i en les entrevistes emesos en aquests espais.

c) Ficció

Inclou una anàlisi dels personatges que apareixen com a persones immigrades en els programes de ficció de producció pròpia (entesa en els termes que defineix la Llei 22/2005, de la comunicació audiovisual de Catalunya¹) del prestador que els emet.

1.3 Mostra

S'analitza programació emesa durant el 2012. L'aproximació metodològica és diferent en funció de la tipologia de les emissions. Així, s'han definit tres subconjunts de programació: teleinformatius, altres programes de no-ficció i programes de ficció.

En conjunt s'han analitzat:

- 8.576 inserts emesos en teleinformatius.
- 4.427 intervencions d'actors en debats o entrevistes que es corresponen a 1395 emissions de programes.
- 447 personatges de ficció de 217 episodis.

Aquestes xifres inclouen els inserts, les intervencions i els personatges immigrants i no immigrants.

¹ Continguts audiovisuals en què la iniciativa i la responsabilitat de l'enregistrament, o bé la propietat o els drets d'explotació, corresponen al prestador de serveis de comunicació audiovisual que els difon.

1.3.1 Teleinformatius

La mostra inclou els teleinformatius de TV3, TVE a Catalunya, 8tv i Barcelona TV durant el 2012. La determinació de les unitats d'anàlisi a estudiar (les persones que apareixen amb un insert en el teleinformatiu) es realitza a partir d'un mostreig de les unitats de context (les notícies). Aquest procés es realitza en fases:

1. Eliminació dels blocs de titulars i de resum, de la informació d'esports, de la informació de serveis (meteorologia, trànsit i borsa) i de la informació internacional.
2. Sobre la selecció esmentada al punt 1, s'ha definit una mostra aleatòria estratificada per canal, amb una fiabilitat del 99,9% (per a un error màxim admissible del 5%).

Quadre 1. Teleinformatius. Nombre d'inserts analitzats per canal

Canal	Nombre d'inserts
TV3	2.061
TVE a Catalunya	2.394
8tv	1.830
Barcelona TV	2.291
Total	8.576

Prevenió metodològica

Aquest informe no analitza el bloc esportiu dels teleinformatius i, per tant, les intervencions d'esportistes incloses en els blocs esportius no han estat comptabilitzades, consideració a tenir en compte atesa la gran quantitat d'actors esportius immigrants que hi ha en aquestes seccions.

1.3.2 Altres programes de no-ficció

Inclou programació de no-ficció dels canals d'abast català TV3, el 33 i 8tv emesos durant el 2012. Concretament, s'hi analitzen tots els espais corresponents a les tipologies *altres informatius*, *magazins d'entreteniment*, *programes d'accés social*, *formatius*, *divulgatius*, *documentals* i *religiosos* que tenen una relació temàtica respecte de l'estudi de la diversitat i la igualtat en la societat catalana.²

La mostra inclou les redifusions de programes emesos en un canal diferent, però no les que s'emeten en el mateix canal.

Quadre 2. Altres programes de no-ficció. Intervencions d'actors en debats i entrevistes i programes analitzats

Canal	Títol del programa	Nombre de programes	Nombre d'actors
TV3	<i>Àgora</i>	45	138
	<i>Banda ampla</i>	10	57
	<i>Divendres</i>	202	688
	<i>El convidat</i>	12	10
	<i>Els matins</i>	201	1814
	<i>Informatius especials</i>	2	13
	<i>Parlament</i>	9	0
	<i>Signes dels temps</i>	45	120
	<i>Terreny personal</i>	12	50
	<i>Tot un món</i>	72	78
33	<i>Amb filosofia</i>	13	60
	<i>Ànima</i>	41	91
	<i>Bestiari il·lustrat</i>	2	2
	<i>Els últims artesans</i>	30	0
	<i>Generació digital</i>	27	29
	<i>L'aprenent de pilot</i>	6	6
	<i>L'ofici de l'artista</i>	1	6
	<i>Mestres de mestres</i>	19	14
	<i>Millennium</i>	23	102
	<i>Parlament</i>	36	19
	<i>Sala 33</i>	37	62
	<i>Singulars</i>	36	40
	<i>Valor afegit</i>	43	44
	<i>Via llibre</i>	35	111
	<i>8 al dia</i>	221	792
8tv	<i>Arucitys</i>	215	81
Total		1395	4427

² D'aquesta manera quedaran fora de la mostra tant els espais de reportatges sobre fets polítics a altres parts del món com els documentals sobre els hàbitats naturals.

1.3.3 Programes de ficció

Comprèn la ficció de producció pròpia, entesa en els termes que defineix la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya,³ de TV3, 33, 3XL i 8tv. L'anàlisi s'ha restringit a la producció pròpia, atès que és la que permet al prestador intervenir directament en la creació de l'obra per introduir-hi elements de promoció de la diversitat, ja sigui en les trames argumentals o en els personatges. S'hi inclouen les pel·lícules per a televisió, les minisèries de televisió i les sèries de televisió amb actors. Cal indicar que la mostra no inclou les sèries de televisió d'animació, ja que requereixen una aproximació metodològica diferent.

La mostra inclou els programes emesos durant el 2012. A més, s'ha definit una mostra en funció de la periodicitat d'emissió de les obres:

- emissions úniques: totes les emissions;
- emissions seriades d'emissió setmanal: totes les emissions;
- emissions seriades d'emissió diària: un episodi per setmana seleccionat de manera consecutiva;
- emissions seriades d'emissió diària que poden incloure redifusions de més d'un capítol per dia: un de cada cinc capítols.

De les emissions que conformen la mostra se n'indexen els personatges que, segons el seu grau de protagonisme, són *personatges principals*, *personatges secundaris protagonistes* i *secundaris no protagonistes* (vegeu les definicions operatives més endavant).

³ Continguts audiovisuals en què la iniciativa i la responsabilitat de l'enregistrament, o bé la propietat o els drets d'explotació, corresponen al prestador de serveis de comunicació audiovisual que els difon.

Quadre 3. Programació de ficció. Emissions i personatges analitzats

Canal	Programa	Periodicitat	Emissions analitzades	Personatges
TV3	<i>Germanes</i>	Emissió única	1	8
	<i>13 anys... i un dia</i>	Setmanal	6	7
	<i>Gran Nord</i>	Setmanal	13	26
	<i>Kubala, Moreno i Manchón</i>	Setmanal	23	118
	<i>Porca misèria</i>	Bisetmanal	4	19
	<i>La memòria dels Cargols</i>	Diària	6	13
	<i>La Riera</i>	Diària	40	69
	<i>Majoria absoluta</i>	Diària	15	16
	<i>Plats Bruts</i>	Diària	15	18
	<i>Polseres vermelles</i>	Diària	2	17
	<i>Tornarem</i>	Minisèrie (dos dies)	2	9
	<i>Des del balcó</i>	Minisèrie (tres dies)	6	19
	<i>Ermessenda</i>	Minisèrie (emissió única)	2	20
	<i>Ventdelplà</i>	Diària	34	55
3x1	<i>Món 3XL</i>	Setmanal	26	13
	<i>Jet lag</i>	Diària	16	12
	<i>L'un per l'altre</i>	Diària	6	8
Total			217	447

1.4 Definició de conceptes

Persona immigrada

A l'efecte d'aquest informe, s'ha adoptat la definició de *migrant internacional* que, d'acord amb les recomanacions de la Divisió Estadística de les Nacions Unides, estableix l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT): “persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi com a mínim per un període d'un any”. La consideració d'una persona com a immigrada ha de tenir necessàriament en compte la condició de durabilitat en el temps, per tant, en queden excloses aquelles persones que es troben en un país per un període inferior a un any o de forma circumstancial.

Se'ls cataloga com a persones immigrades quan es compleix algun d'aquests tres supòsits:

- el mateix programa els dóna aquesta consideració, mitjançant la veu en *off* i/o el grafisme.
- l'origen de la persona en qüestió ha pogut ser documentat.
- el contingut de la informació indica inequívocament que es tracta d'una persona immigrada.

Actor

Personatge que apareix en el mitjà audiovisual en un teleinformatiu, com a participant en un debat o com a subjecte d'una entrevista.

Freqüència d'aparicions

Aparició dels actors amb temps de paraula en un teleinformatiu, com a participants en un debat o com a subjectes d'una entrevista.

Temps de paraula

Temps resultant de la suma total de la durada de les seqüències on un actor intervé, com a subjecte, fent un insert (inserció d'imatges i veu d'un actor sense que hi intervingui cap mena de locució per part del mitjà) en un teleinformatiu.

Agrupacions d'actors

Categories que classifiquen els actors i els personatges de ficció en funció del paper que desenvolupen en cadascuna de les seves intervencions. Se'n distingeixen dos grans tipus: les agrupacions d'actors polítics i les agrupacions d'actors socials (no polítiques).

- **Agrupacions d'actors polítics**

Inclou dues categories d'agrupacions: les d'actors polítics institucionals (per exemple, Govern de Catalunya, administració de l'Ajuntament de Barcelona i govern de les administracions locals catalanes) i les de partits (qualsevol coalició, partit o agrupació electoral d'àmbit català i de la resta d'Espanya).

- **Agrupacions d'actors socials**

Aquests actors s'agrupen al voltant de les categories següents:

Quadre 4. Definició de les agrupacions d'actors socials

Agrupació	Definició
Actors culturals	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a creadors o gestors de manifestacions culturals (inclosa la cultura tradicional)
Actors del món sanitari	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en qualitat de professionals del món de la medicina tradicional. S'aplica al personal mèdic i sanitari del sector públic i privat i inclou l'atenció veterinària.
Actors econòmics	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció pel fet de desenvolupar una activitat econòmica determinada. S'aplica a les persones directives o propietàries d'empreses o negocis a petita o a gran escala. S'hi inclouen les persones treballadores autònomes.
Actors esportius	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció vinculats professionalment al món de l'esport.
Associacions de veïns i veïnes	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a membres d'associacions de veïns i veïnes.
Associacions i col·lectius professionals	Actors associats que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació del col·lectiu al qual pertanyen per raó de la seva activitat professional.
Església catòlica	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació de la jerarquia eclesiàstica de l'Estat espanyol
Religions i esglésies no catòliques	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció com a representants de qualsevol estructura religiosa altra que la catòlica.
Persones expertes	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en qualitat d'especialistes en una matèria determinada i que no s'adscriuen a altres agrupacions específiques.
Món associatiu	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació d'un col·lectiu associat per motius diversos (assistència social, cultura i lleure, ensenyament, foment i defensa dels drets cívics i socials, ecologia, salut, etc.).
Sindicats	Actors que, en el marc de la notícia, en el programa o en l'espai de ficció, actuen com a membres d'una organització sindical.

Agrupació	Definició
Organitzacions empresarials	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció en representació d'un col·lectiu d'empresaris o d'empreses, independentment de les dimensions de l'empresa o del sector econòmic al qual pertanyi.
Universitat i ensenyament	Actors que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció pel fet d'estar relacionats amb el món de l'ensenyament i de l'educació. S'aplica als ensenyants formals i no formals (monitors de tallers, d'esplais, etc.) tant del sector públic com del privat.
Altres (àmbit personal)	Actors ocasionals que intervenen en la notícia, en el programa o en l'espai de ficció des del seu àmbit personal i com a part implicada en els fets narrats, però que no es poden incloure en cap altra agrupació. Aquests actors són part interessada en els fets, com ara veïns afectats per un incendi, usuaris afectats per retards en els transports, persones afectades d'una malaltia de la qual parla la notícia, etc.

Les agrupacions d'actors socials s'han dividit en subagrupacions en funció de l'activitat que realitzen i de l'àmbit de referència.

Quadre 5. Definició de les subagrupacions de les agrupacions no polítiques

Agrupació no política	Subagrupació	Definició
Actors culturals	Arts escèniques i audiovisuals	Creadors o gestors culturals del món del teatre, la dansa, el cinema, el circ i la màgia
	Arts plàstiques	Creadors o gestors culturals en l'àmbit de la pintura, l'escultura, el dibuix, la il·lustració, la fotografia, la ceràmica i les arts gràfiques
	Cultura popular	Persones artesanes d'oficis tradicionals quan apareixen en funció del seu llegat cultural (no activitat econòmica)
	Gastronomia	Persones dedicades al món de la gastronomia
	Literatura	Escriptors i escriptores de ficció
	Assaig	Autors d'obres de no-ficció
	Mitjans de comunicació	Persones del món del periodisme (televisió, ràdio i premsa)
	Moda	Creadors de moda (dissenyadors i models)
	Música	Creadors o gestors culturals relacionats amb la música (inclou l'òpera)
	Altres	--
Actors del món sanitari	Metge/essa	
	Infermer/a	
	Farmacèutic/a	
	Veterinari/ària	
Actors econòmics	Persones propietàries/directives petita i mitjana empresa	Amb referència a les empreses de menys de 250 persones treballadores. Inclou les persones autònomes ⁴
	Persones propietàries/directives grans empreses	Amb referència a les empreses de més de 250 persones treballadores
Persones expertes	Camp científic o tècnic	Disciplines relacionades amb les ciències experimentals
	Camp humanístic	Disciplines relacionades amb les ciències humanes
	Altres	

⁴ Font: definició de *pime* que estableix la CE a la Recomanació de 6/5/2003.

Agrupació no política	Subagrupació	Definició
Món associatiu	Associacions sociosanitàries	Associació la finalitat de la qual és promoure l'assistència social i/o la salut
	Associacions de dones	Associació la finalitat de la qual és promoure la igualtat entre dones i homes i lluitar contra la discriminació per raó de sexe
	Associacions de solidaritat i de cooperació internacional	Associació la finalitat de la qual és la sensibilització i la solidaritat amb persones i col·lectius de la nostra societat o de la resta del món i la cooperació internacional
	Associacions de cultura i lleure	Associació la finalitat de la qual és promoure activitats, informació o formació en el camp del lleure i de la cultura
	Associacions ecologistes	Associació la finalitat de la qual és l'ordenació de l'espai natural i l'ús racional dels recursos naturals
	Moviments civico-polítics	Associació la finalitat de la qual és el foment i la defensa dels drets cívics i socials de les persones ciutadanes
	Associacions educatives	Associació la finalitat de la qual és la promoció de l'ensenyament, la formació i la investigació
Sindicats	Estructura directiva	Persones que pertanyen a l'organigrama d'una organització sindical
	Persona sindicada	Persones que representen un sindicat en la informació o en el programa, bé com a membre d'un comitè d'empresa, bé com a afiliat.
Universitats i ensenyament	Ensenyant d'educació universitària	
	Ensenyant d'educació no universitària	
	Ensenyant d'educació no reglada	
Altres (àmbit personal)	Persona que exerceix els seus drets ciutadans	Persona que intervé en el programa o en la informació exercint, defensant o reclamant els seus drets socials i polítics
	Familiar de	Persona que intervé en el programa o en la informació com a familiar de l'objecte de la informació
	Persona afectada per un succés	Persona que intervé en el programa o en la informació com a afectada per un succés de caire natural, un accident, un fet delictiu, etc.
	Persona que assisteix a un acte públic	Persona que intervé en el programa o en la informació com a espectadora d'un espectacle cultural, d'un esdeveniment esportiu, d'una festa tradicional, etc.
	Persona consumidora	Persona que intervé en el programa o en la informació com a compradora o usuària de serveis no públics, en relació amb aspectes del consum, etc.
	Persona usuària de serveis públics	Persona que intervé en el programa o en la informació com a usuària de serveis públics en sentit ampli (excepte sanitat).
	Persona receptora de serveis sanitaris	Persona que intervé en el programa o en la informació com a usuària dels serveis sanitaris, públics i privats.
	Persona treballadora en actiu	Persona que intervé en el programa o en la informació com a treballadora assalariada
	Persona treballadora aturada	Persona que intervé en el programa o en la informació com a treballadora sense feina
	Persona no consagrada (Església catòlica)	Persona que intervé en el programa o en la informació en funció de la seva participació en un acte religiós o de la seva pertinença a una religió
	Persona no consagrada (altres esglésies o religions)	
	Estudiant d'educació universitària	Persona que intervé en el programa o en la informació com a estudiant
	Estudiant d'educació no universitària	
	Estudiant d'educació no reglada	
	Altres rols	

Personatge principal (programació de ficció)

Personatge determinant per al desenvolupament de l'argument, sense el qual la història canviaria substancialment.

Personatge secundari (programació de ficció)

Personatge que apareix en la ficció amb un paper parlat, però no és imprescindible dins de la línia narrativa. Pot ser:

- **Secundari protagonista**

Personatge estretament relacionat amb el personatge principal i/o amb una intervenció important dins de la història.

- **Secundari no protagonista**

Personatge amb una relació poc estreta amb el personatge principal i amb una participació no essencial dins de la història. Presenta especificitats en funció de la tipologia de ficció:

- Telesèrie de continuïtat: personatge present en més d'un capítol i que forma part d'alguna trama considerada secundària.
- Telesèrie de capítols tancats, minisèries per televisió i llargmetratges: personatge que apareix en més d'una seqüència d'un capítol o d'un llargmetratge i que no té continuïtat.

1.5 Definició dels eixos de diversitat

Quadre 6. Definició dels eixos d'anàlisi

Eix de diversitat	Valors	Acotació del concepte
Diversitat funcional	<i>Persona amb deficiència a la vista</i> <i>Persona amb deficiència a l'oïda</i> <i>Persona amb una altra discapacitat física</i> <i>Persona amb discapacitat psíquica</i> <i>Altres discapacitats / discapacitats múltiples</i>	A efectes d'aquest informe, s'entén per <i>discapacitat</i> la impossibilitat o la dificultat de la persona que presenta un trastorn físic o mental per al desenvolupament normal de la seva activitat. Les persones amb discapacitat poden tenir dificultats en la seva integració educativa, laboral o social com a conseqüència d'una deficiència previsiblement permanent, de caràcter congènit o no, en les seves capacitats físiques, psíquiques o sensorials. La discapacitat pot ser transitòria en un moment determinat (mentre es pateix una malaltia, per exemple). Font: Departament de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya
Edat	<i>Infant: fins a 14 anys (c)</i> <i>Persona jove: entre 15 i 29 anys (c)</i> <i>Persona adulta: entre 30 i 64 anys</i> <i>Persona gran: més gran de 65 anys</i>	(c) Font: Pla Nacional de Joventut. Joves 2010 de la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya
Orientació sexual	<i>heterosexual, homosexual, bisexual, transsexual</i>	S'aplica en el cas que el programa o la informació ho expliciti.
Origen percebut	Persona percebuda com a: <i>blanca, negra, àrab, amb trets indígenes americans, indopakistanesa, asiàtica, gitana</i>	S'identifica l'origen percebut de l'actor, d'acord amb les característiques físiques visibles
Persona immigrada	<i>Sí, no.</i> En el cas de persona immigrada se n'estableix la procedència: <i>Europa dels 15 (a)</i> <i>Resta d'Europa comunitària (b)</i> <i>Europa no comunitària</i> <i>Magrib i nord d'Àfrica</i> <i>Àfrica sud-sahariana</i> <i>Amèrica Llatina</i> <i>Amèrica del Nord</i> <i>Xina</i> <i>Àsia (excepte la Xina)</i> <i>Oceania</i>	Persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi com a mínim per un període d'un any (a) Alemanya, França, Itàlia, Holanda, Bèlgica, Luxemburg, Dinamarca, Irlanda, Regne Unit, Grècia, Portugal, Àustria, Finlàndia i Suècia. (b) Polònia, República Txeca, Eslovàquia, Estònia, Letònia, Lituània, Xipre, Malta, Hongria, Eslovènia, Bulgària i Romania.

Eix de diversitat	Valors	Acotació del concepte
Rol social	Agrupacions i subagrupacions	
	En els teleinformatius també s'hi inclou el <i>tema d'intervenció</i> de l'actor En el cas de programes de ficció, la descripció del rol es completa amb la <i>llengua de comunicació del personatge</i>, la <i>problemàtica social</i> i la <i>malaltia</i>	Per tal d'atendre l'especificitat de la ficció, es poden definir agrupacions diferents de les explicitades al quadre 5 La problemàtica social s'aborda des del punt de vista del personatge i només es recull quan n'està afectat
Sexe	<i>Home, dona</i>	

1.5.1 Variables específiques aplicades als personatges immigrants

L'anàlisi dels personatges immigrants inclou variables específiques per tal d'aprofundir en la imatge d'aquests col·lectius en la ficció.

Per tal de circumscriure aquest retrat a les persones immigrades en els temps actuals, s'han extret de la mostra els personatges que pertanyen a emissions amb una ubicació temporal històrica (*Ermessenda*, *Des del balcó*, *Tornarem* i *La memòria dels Cargols*).

Quadre 7. Variables específiques aplicades als personatges immigrants

Indicadors	Valors	Definició
Constitució física	<i>Prima, mitjana, grassa</i>	--
Forma de vestir	<i>Occidental, altres (a determinar)</i>	--
Conducta	<i>Positiva, negativa, mixta</i>	Positiva: el personatge actua amb generositat ajudant els altres i tendeix a considerar el benestar aliè tant o més important que el propi. Negativa: el personatge actua principalment en el seu propi interès, segons les pròpies necessitats i no té en consideració el pròxim. Mixta: el personatge presenta una barreja de comportaments positius i negatius.
Conducta violenta del personatge	<i>Sí, no</i>	Un personatge té conducta violenta quan fa ús de la violència física, com a mínim, en una ocasió
Conducta violenta envers el personatge	<i>Sí, no</i>	Un personatge és víctima d'una conducta violenta quan pateix violència física, com a mínim, en una ocasió
Trames	<i>(camp obert; 3 ítems com a màxim)</i>	Es refereix als temes principals entorn dels quals versen les trames del personatge: relacions de parella, treball, problemes econòmics, etc.
Estat civil	<i>Amb parella, sense parella</i>	--
Fills o filles	<i>Sí, no</i>	--
Estudis	<i>Universitaris, secundaris, primaris, cap</i>	--
Té activitat remunerada?	<i>Sí, no</i>	--
Tipus de feina remunerada	<i>Qualificada, no qualificada</i>	--
Tipus d'activitat	<i>Regular, irregular</i>	--
Participació en la vida pública	<i>Sí, no</i>	Un personatge participa en la vida pública quan pren part (de manera explícita per elements verbals o visuals) en afers polítics o socials, com ara associacions, partits polítics, eleccions, assemblees, manifestacions, etc.

1.6 Estructura de l'informe

Aquest informe consta de quatre parts diferenciades en funció de la tipologia de les unitats d'anàlisi, tot i que en totes s'hi aborden les dades referents a persones immigrades en termes de comparació amb les referents a les persones no immigrades.

La primera part aporta les dades de les persones immigrades que apareixen amb temps de paraula (inserts) en els teleinformatius. Se n'analitza la presència (en termes de freqüència), l'origen percebut, la procedència i la diversitat funcional. Les dades sobre el rol social de les persones immigrades es construeix a partir de les agrupacions i de les subagrupacions en les quals es classifiquen i de la temàtica de les informacions en les quals intervenen. Igualment, s'ha aprofundit en la informació sobre els rols de les persones immigrades a partir de l'examen d'una subagrupació.

La segona part inclou la informació sobre la presència de les persones immigrades en debats i entrevistes (àmbit en el qual es proporcionen les mateixes informacions que per als actors dels teleinformatius) en els altres programes de no-ficció.

La tercera part s'ocupa de la imatge de les persones immigrades en les emissions de ficció. A més dels eixos d'anàlisi de la diversitat que s'apliquen a la resta de tipologies de programes, s'afegeixen variables específiques per tal d'aprofundir en la imatge de les persones immigrades en la ficció.

Finalment, l'informe conté un apartat que recull les conclusions principals que es desprenen de la informació aportada i en el qual, quan es tracta de dades metodològicament equiparables, s'estableix una comparació amb les dades que s'inclouen a l'informe sectorial "IST 2/2009 La presència de la immigració en la informació", corresponent al trimestre gener a març de 2009.

I. TELEINFORMATIUS

2. Presència de les persones immigrades en els teletinformatius

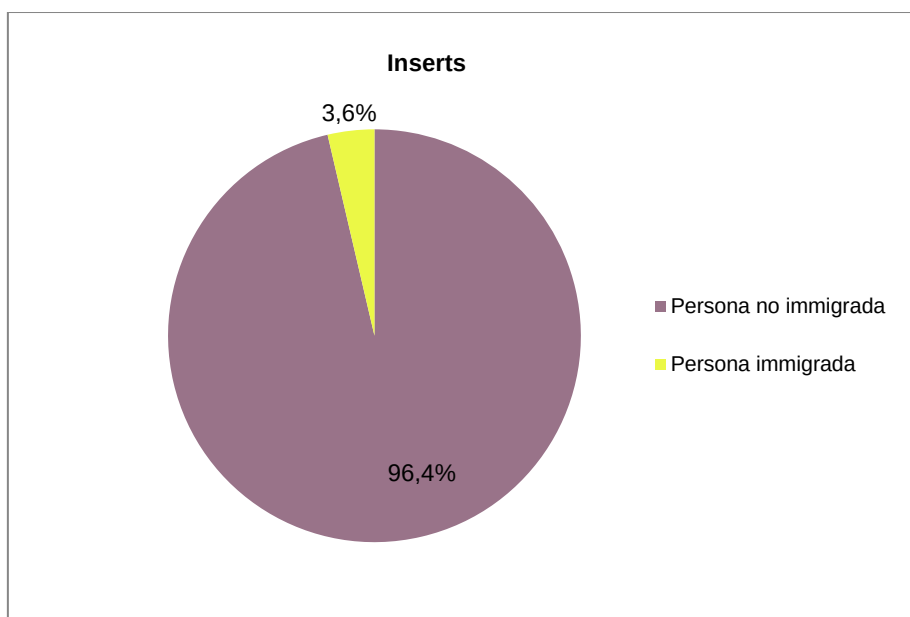
2.1 Inserts de les persones immigrades

Un 3,6% dels inserts apareguts a les notícies dels teletinformatius analitzats corresponen a persones immigrades, percentatge molt inferior al de la presència real de persones immigrades. A 31 de desembre de 2012, les persones estrangeres amb permís de residència en vigor a Catalunya era del 15,8% de la població, i la de persones nascudes a l'estranger i inscrites al padró municipal, del 17,7% de la població.⁵

Quadre 8. Persones immigrades. Nombre d'inserts

	Nre. inserts	% inserts
Persones immigrades	312	3,6
Persones no immigrades	8264	96,4
Total	8.576	100

Figura 1. Persones immigrades. Percentatge d'inserts

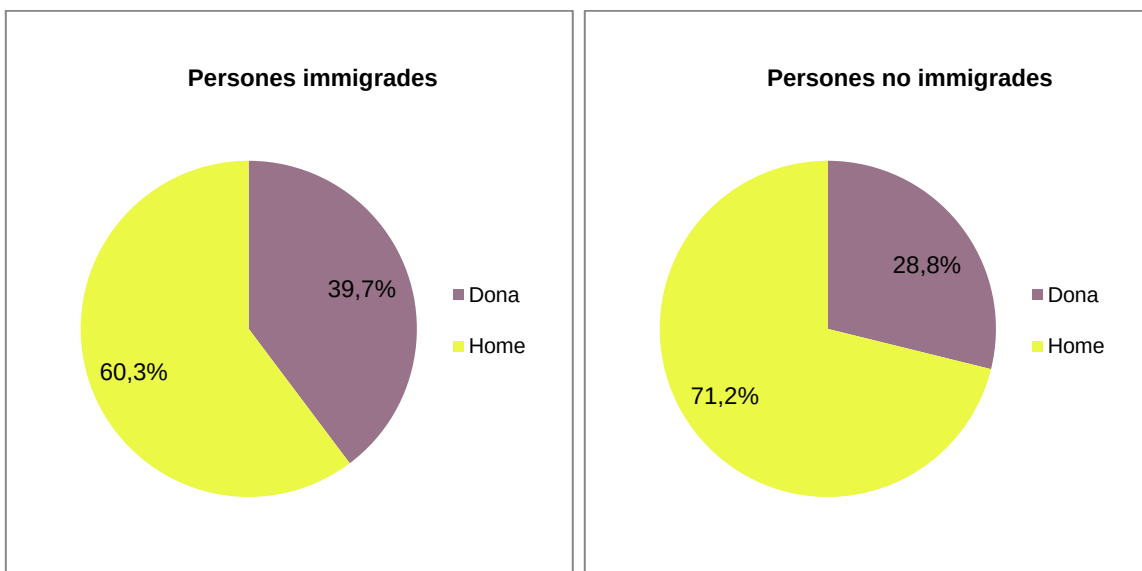
⁵ Font: estadístiques sobre demografia i qualitat de vida de l'Idescat (2012)

2.2 Inserts de les persones immigrades per sexe

Per sexe, s'observa que la presència de persones immigrades als teleinformatius es decanta cap al sexe masculí, amb un 60% d'homes i un 40% de dones. La dada real de la població de Catalunya nascuda a l'estranger era al 2012 d'un 51,9% d'homes i d'un 48,1% de dones.⁶

No obstant això, la representació que es fa als teleinformatius de les dones i els homes immigrants és més equilibrada que en el cas de les persones no immigrades, on els percentatges es distancien més (71% d'homes i 29% de dones).

Figura 2. Persones immigrades i no immigrades segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

⁶ Font: Padró municipal d'habitants de l'Idescat 2012.

De l'anàlisi de la durada dels inserts dels teleinformatius se'n desprèn que els inserts de les persones immigrades són més curts que els de les persones no immigrades. En aquest sentit, la mitjana dels inserts de les persones immigrades és de 10,6 segons i la de les persones no immigrades, de 14,2 segons.

Dins del grup de persones immigrades, les dones joves i grans tenen inserts de durada superior als dels homes immigrats del mateix grup d'edat. Només en la franja de persona adulta, els inserts dels homes immigrats són més llargs que els de les dones immigrades.

Per sexe i origen, les dones immigrades són les que menys temps de paraula tenen, amb 9,4 segons per al conjunt de totes les edats. A l'extrem oposat s'hi troben els homes no immigrats, amb 15 segons.

Per sexe i edat, i deixant de banda el grup de 0 a 14 anys (els infants immigrats no apareixen a la mostra analitzada), s'observa que els homes grans immigrats són els que tenen un insert de durada més baixa (8,2 segons) i els homes adults no immigrats, els que tenen l'insert més llarg (15,5 segons).

Quadre 9. Durada mitjana de l'insert de les persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*

Grup d'edat	Durada mitjana de l'insert (en segons)			
	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Infant	--	--	5,7	5,2
Persona jove	10,9	9,4	9	8,9
Persona adulta	9,1	11,7	12,9	15,5
Persona gran	11,3	8,2	9,6	15,1
Totes les edats	9,4	11,3	12	15

2.3 Inserts de les persones immigrades per edats

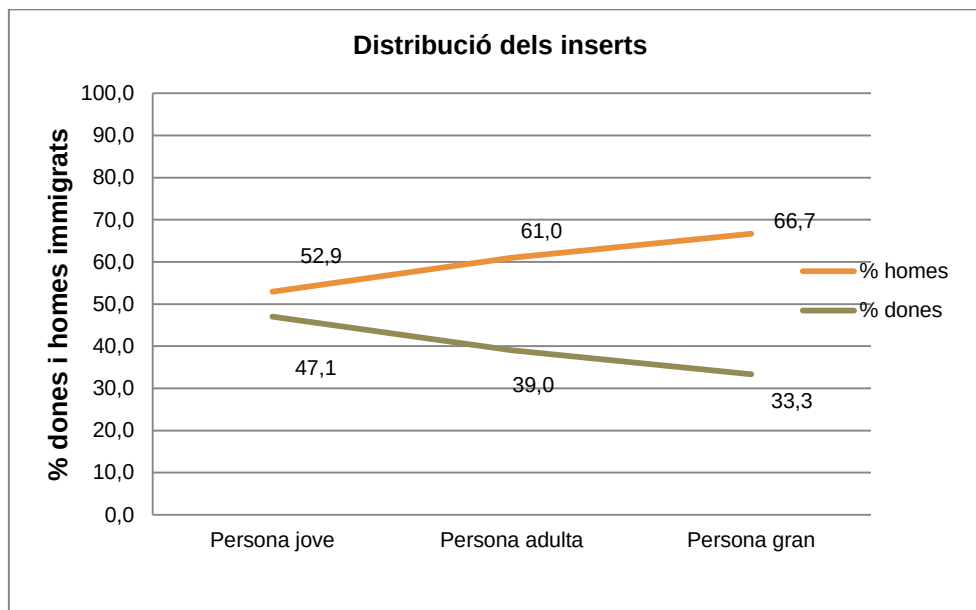
La franja d'edat de les persones immigrades que més apareixen als teleinformatius són les persones adultes (entre 30 i 64 anys), amb un 86,2% del total dels inserts. A continuació es troben les persones joves (10,9%) i amb menys presència, les persones grans immigrades (2,9%). No apareix cap infant immigrat (fins a 14 anys) als teleinformatius de la mostra.

D'altra banda, la distribució d'inserts per sexe mostra que en totes les franges d'edat, els homes immigrants tenen més presència als teleinformatius que les dones immigrades, i, en el cas de les persones grans, s'arriba a doblar. Aquesta dada contrasta amb la de població immigrada, segons la qual les dones són el 58% de la població immigrada de més de 65 anys.

Quadre 10. Persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'inserts

Edat aparent	Dones immigrades		Homes immigrants		Total	
	Nre. inserts	% inserts	Nre. inserts	% inserts	Nre. inserts	% inserts
Infant	--	--	--	--	--	--
Persona jove	16	47,1	18	52,9	34	10,9
Persona adulta	105	39,0	164	61,0	269	86,2
Persona gran	3	33,3	6	66,7	9	2,9
Total	124	39,7	188	60,3	312	100

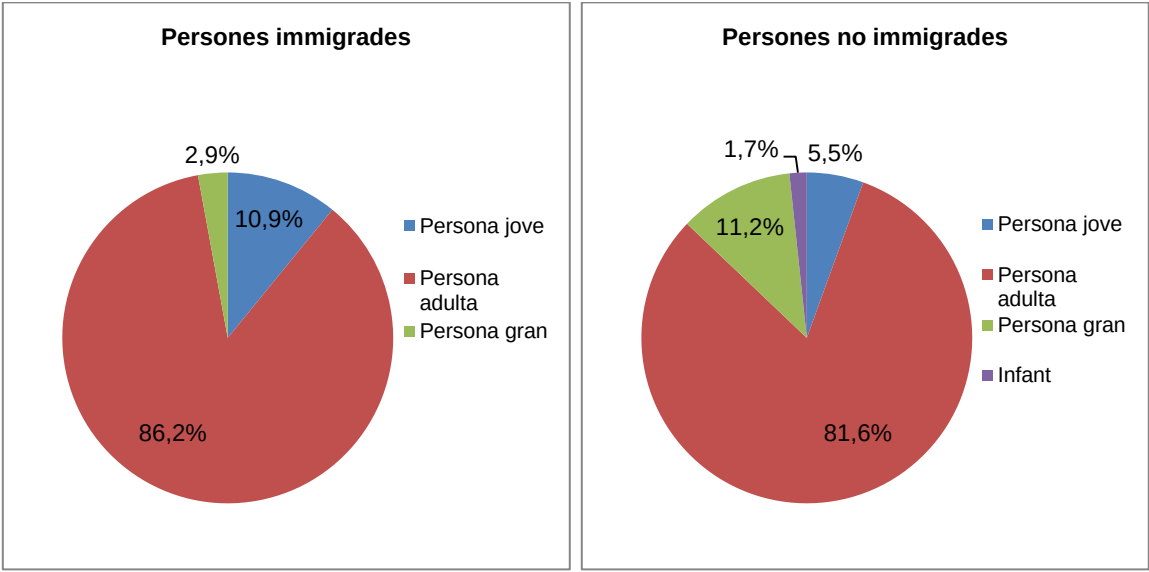
Figura 3. Distribució dels inserts de les persones immigrades en funció de les variables edat aparent i sexe. Percentatge d'inserts

Si es compara la presència als teleinformatius de les persones immigrades i les no immigrades per franja d'edat, s'observa un tret comú: que les persones adultes són sempre les més presents, amb un percentatge superior al 80%.

En canvi, la segona franja d'edat en importància és diferent per a cada grup (persones immigrades i no immigrades), fet similar a la presència real a Catalunya. En aquest sentit, les dades obtingudes mostren que, per a les persones immigrades, el grup de 15 a 29 anys és el segon grup en importància (amb gairebé un 11%), i per a les persones no immigrades ho és el grup de més de 65 anys (també al voltant d'un 11%).

Figura 4. Persones immigrades en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'inserts

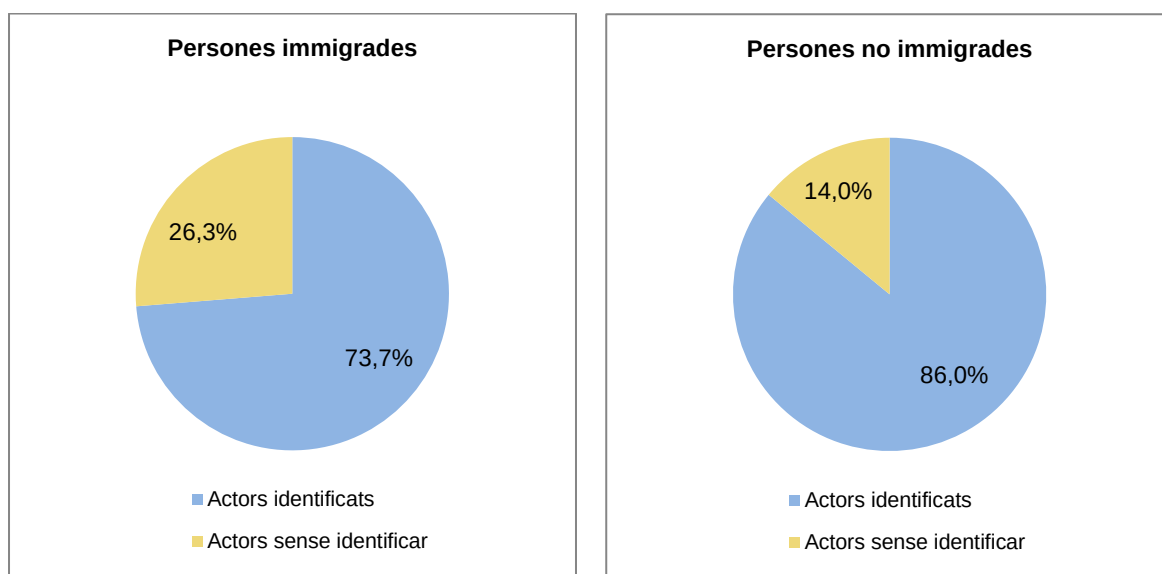
2.4 Identificació de les persones immigrades

Les persones immigrades apareixen menys identificades en els teletinformatius que les persones no immigrades. Així, més d'un quart dels inserts de les persones immigrades (concretament, un 26,3%) no apareixen identificats amb nom i/o cognoms en els teletinformatius; en el cas de les persones no immigrades, aquest percentatge es d'un 14%.

Quadre 11. Persones immigrades i no immigrades identificades o no. Nombre d'inserts

Identificació de l'actor	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nre. inserts	% inserts	Nre. inserts	% inserts
Actors identificats	230	73,7	7104	86,0
Actors sense identificar	82	26,3	1160	14,0
Total	312	100	8264	100

Figura 5. Persones immigrades i no immigrades identificades o no. Percentatge d'inserts

Per sexes, es detecta que les dones immigrades apareixen més vegades sense identificar que els homes immigrants, amb un 32,3% de les dones davant un 22,3% dels homes. Un fet que, amb proporcions diferents, també es repeteix entre les persones no immigrades.

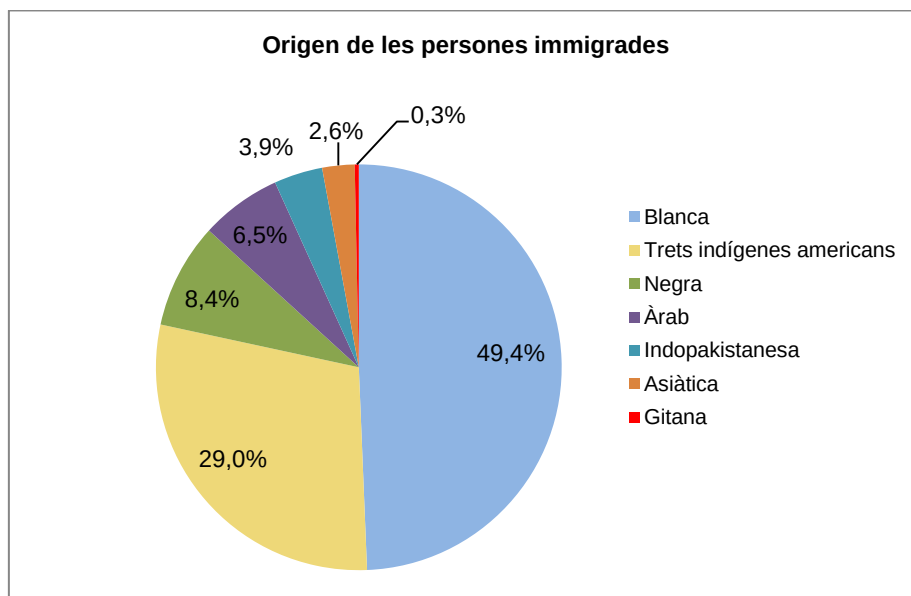
2.5 Origen percebut de les persones immigrades

La meitat de les persones immigrades que apareixen als teletinformatius són percebudes com a *blanques*, independentment del seu país o regió d'origen. Del 50% restant, més de la meitat (un 29%) tenen trets indígenes americans. La resta es distribueix entre persones percebudes com a negres, àrabs, indopakistaneses, asiàtiques i, en un cas, gitana.

Quadre 12. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Nombre d'inserts

Persona immigrada percebuda com a:	Nre. inserts	% inserts
Blanca	153	49,4
Trets indígenes americans	90	29,0
Negra	26	8,4
Àrab	20	6,5
Indopakistanesa	12	3,9
Asiàtica	8	2,6
Gitana	1	0,3
Total	310⁷	100

Figura 6. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'inserts

⁷ En els casos en què els inserts eren amb sistemes d'ocultació de la imatge o no s'apreciava el color de la pell (2), no s'ha pogut determinar l'origen de les persones, és per això que el sumatori és 310.

2.6 Procedència de les persones immigrades

La procedència principal de les persones immigrades que apareixen als teleinformatius és l'Amèrica Llatina, amb un 45,5% dels inserts seguit de l'Europa dels 15 (17,6%).

Per franges d'edat, les persones joves són les que tenen orígens més diversos i menys concentrats: un 32% prové de l'Amèrica Llatina, però també tenen importància les procedències *Magrib / nord d'Àfrica*, *Europa dels 15* i *Àsia*, amb percentatges molt similars (entre l'11,8% i el 14,7%).

Gairebé la meitat de les persones adultes (47,2%) provenen de l'Amèrica Llatina, i en segon lloc, de l'Europa dels 15. El terç restant té orígens diversos.

Finalment, dins de la franja d'edat més gran de 65 anys apareixen persones immigrades procedents de tres úniques referències geogràfiques: *Amèrica Llatina*, *Europa dels 15* i *resta d'Europa comunitària*.

Quadre 13. Procedència de les persones immigrades. Nombre d'inserts

Procedència de les persones immigrades	Nombre d'inserts	% inserts
Amèrica Llatina	142	45,5
Europa dels 15	55	17,6
Àfrica sud-sahariana	24	7,7
Magrib i nord d'Àfrica	20	6,4
Àsia (excepte la Xina)	19	6,1
Sense dades	16	5,1
Europa no comunitària	15	4,8
Amèrica del Nord	12	3,8
Resta d'Europa comunitària	5	1,6
Xina	3	1,0
Altres (Israel)	1	0,3
Total	312	100

2.7 Diversitat funcional de les persones immigrades

De totes les persones immigrades aparegudes als teleinformatius, només una té alguna discapacitat, concretament una discapacitat física motriu.

2.8 El rol de les persones immigrades

2.8.1 Agrupacions d'actors

Tots els actors immigrants que apareixen als teletexts ho fan amb un rol social (no hi ha actors polítics immigrants).

Més de la meitat (57,1%) ho fan com a *actors ocasionals* (agrupació *altres*), que hi participen des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats aliens a una activitat professional o política. L'agrupació *altres* també és la principal de les persones no immigrades de la mostra, però amb un percentatge inferior (43,6%).

Les persones immigrades apareixen en segon lloc com a *actors culturals*, amb un 15,4% dels inserts, com a integrants del *món associatiu* (9,3%) i com a *actors econòmics* –propietaris d'establiments comercials, autònoms, etc.– (9%). Aquestes quatre agrupacions concentren el 90% dels inserts de les persones immigrades. Cal destacar la presència que tenen les persones immigrades com a representants de *religions i esglésies no catòliques* (3,2% dels inserts) i la nul·la presència de les no immigrades en aquest agrupació.

Les persones immigrades no apareixen a la mostra analitzada ni com a *actors esportius*⁸ ni com a *associacions i col·lectius professionals*.

D'altra banda, s'observa que les agrupacions on els immigrants tenen més presència, en termes relatius, que els no immigrants (*altres*, *actors culturals*, *món associatiu*, *religions i esglésies no catòliques i catòliques*) no són mai agrupacions professionals.

⁸ Tal com s'ha advertit a la metodologia, la mostra no inclou la informació esportiva.

Quadre 14. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'inserts

Agrupació	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nre. d'inserts	% inserts	Nre. d'inserts	% inserts
Altres	178	57,1	2.182	43,6
Actors culturals	48	15,4	622	12,4
Món associatiu	29	9,3	315	6,3
Actors econòmics	28	9,0	678	13,5
Religions i esglésies no catòliques	10	3,2	--	--
Persones expertes	8	2,6	259	5,2
Sindicats	3	1,0	264	5,3
Universitats i ensenyament	3	1,0	237	4,7
Església catòlica	2	0,6	15	0,3
Actors del món sanitari	1	0,3	150	3,0
Associacions de veïns i veïnes	1	0,3	40	0,8
Organitzacions empresarials	1	0,3	161	3,2
Actors esportius	--	--	8	0,2
Associacions i col·lectius professionals	--	--	78	1,6
Total	312	100	5.009	100

Figura 7. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

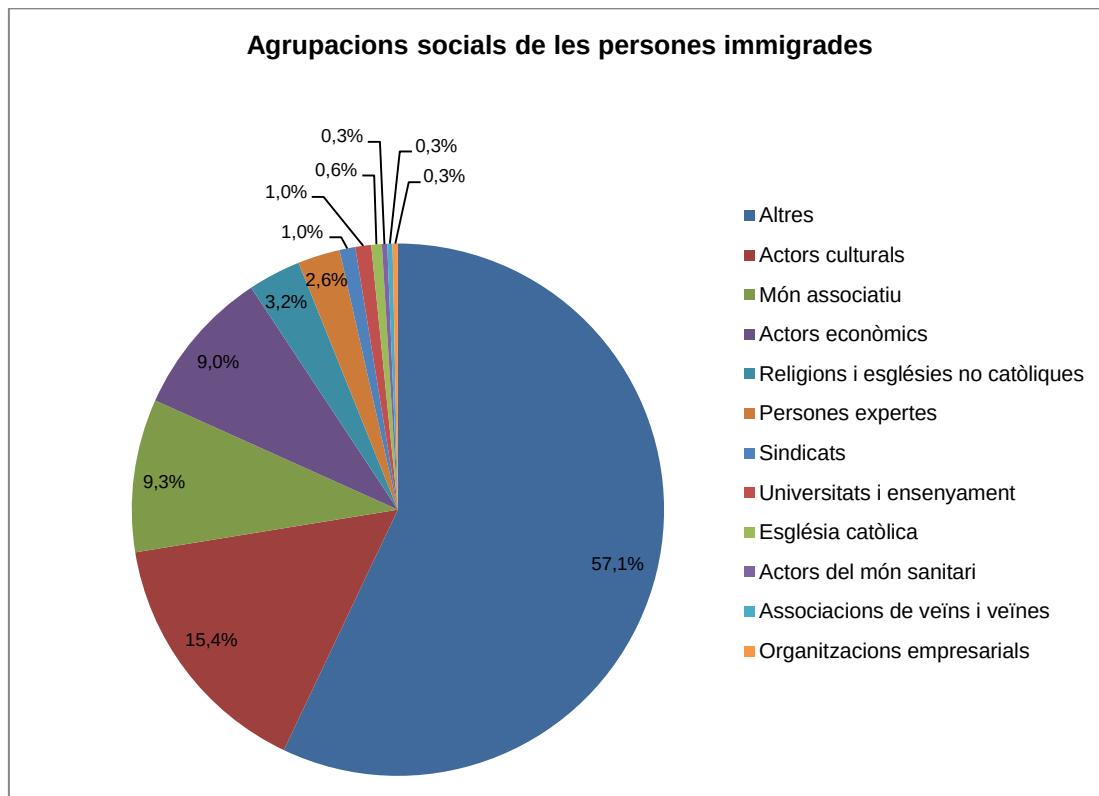
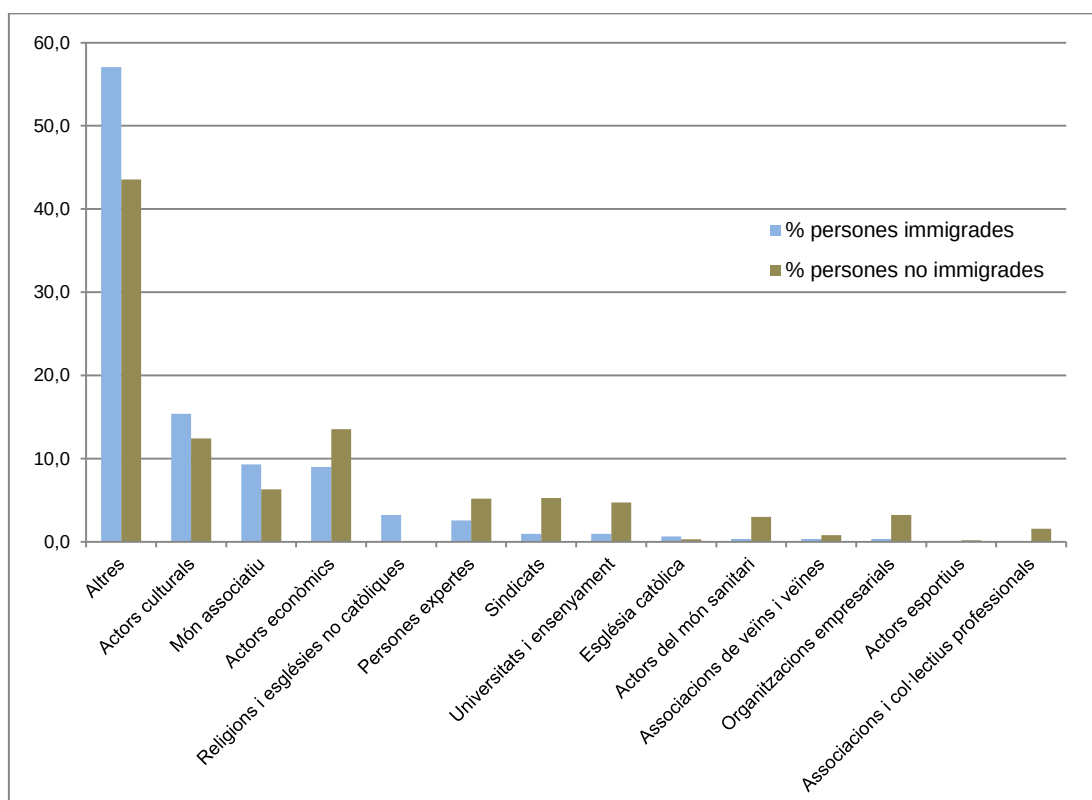

Figura 8. Persones immigrades i no immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'inserts

2.8.2 Agrupacions d'actors socials i variable sexe

Si es compara el rol social que desenvolupen les dones immigrades respecte dels homes immigrants als teleinformatius de la mostra, s'observa que la presència de la dona és primordialment com a actor ocasional que hi participa des del seu àmbit personal. En aquest sentit, l'agrupació *altres* representa un 70% dels inserts de les dones immigrades i, en canvi, un 48% dels inserts dels homes immigrants.

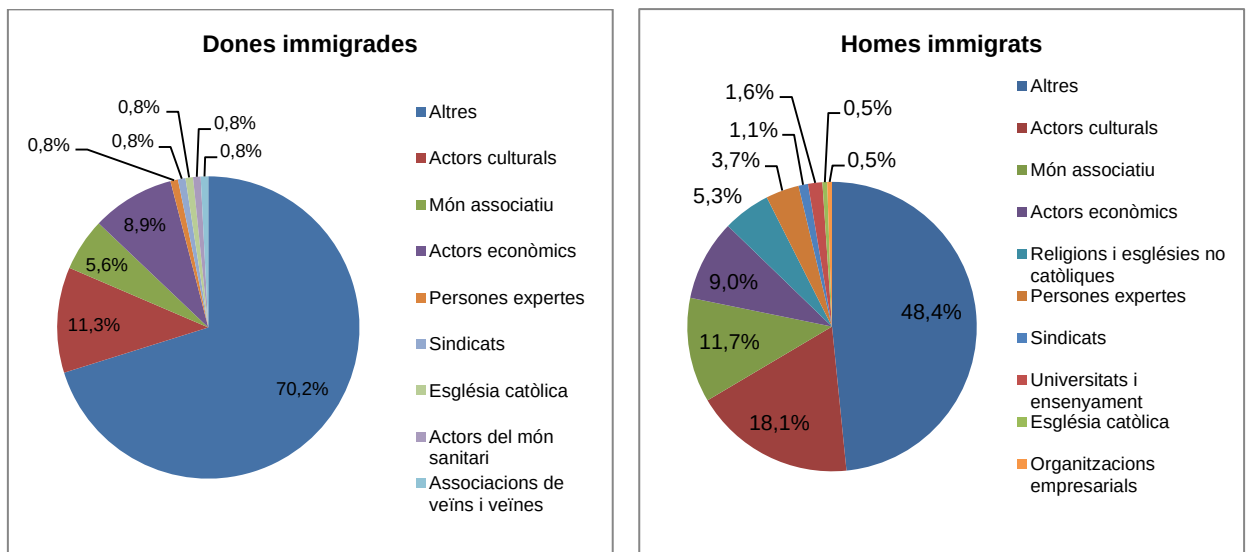
En el cas de les dones, en el 96% dels inserts apareixen amb un d'aquests quatre rols; a la resta d'agrupacions hi tenen una presència mínima o nul·la. Un fet destacable és la manca de dones representants de *religions i esglésies no catòliques*, cinquena agrupació en importància pel total de persones immigrades. Tampoc apareixen com a ensenyants ni com a representants d'organitzacions empresarials.

En el cas dels homes immigrants, s'observa un repartiment de la seva presència en gairebé totes les agrupacions d'actors socials, tot i que no apareixen ni com a *representants del món sanitari* ni com a *associacions de veïns i veïnes*.

Quadre 15. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Nombre d'inserts

Agrupació	Dones		Homes	
	Nre. d'inserts	% total dones	Nre. d'inserts	% total homes
Altres	87	70,2	91	48,4
Actors culturals	14	11,3	34	18,1
Món associatiu	7	5,6	22	11,7
Actors econòmics	11	8,9	17	9,0
Religions i esglésies no catòliques	--	--	10	5,3
Persones expertes	1	0,8	7	3,7
Sindicats	1	0,8	2	1,1
Universitats i ensenyament	--	--	3	1,6
Església catòlica	1	0,8	1	0,5
Actors del món sanitari	1	0,8	--	--
Associacions de veïns i veïnes	1	0,8	--	--
Organitzacions empresarials	--	--	1	0,5
Total	124	100	188	100

Figura 9. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

A continuació es desenvolupa l'agrupació d'actors socials amb més presència de persones immigrades als teleinformatius de la mostra.

2.8.3 *Altres actors. Subagrupacions*

Dins de l'agrupació *altres* (actors ocasionals que participen en la notícia des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats), s'ha distingit el paper de cada actor en la notícia.

Així, amb una importància similar (entre el 12,9% i l'11,2%), s'hi troben les *persones usuàries de serveis públics*, les *persones que exerceixen els seus drets ciutadans*, les *persones consumidores i les afectades per un succés*. El terç restant se'l reparteixen la resta de subagrupacions amb l'excepció de les persones que pertanyen a l'Església catòlica, que no estan representades per cap actor immigrant. A més, un 19,1% de les persones immigrades apareixen a les notícies sota la subagrupació *altres rols*, que engloba un conjunt divers i heterogeni d'actors (persones imputades, veïns i veïnes, persones voluntàries, etc.)

En termes relatius, i analitzant les subagrupacions relacionades amb el món laboral, s'observa que les persones immigrades apareixen més sovint com a aturats que les no immigrades. Aquesta dada es desprèn de l'anàlisi de l'ordre de les categories que representen els treballadors en actiu i els treballadors aturats: si bé els treballadors en actiu són la setena agrupació en rellevància, tant per a persones immigrades com per a no immigrades, els treballadors aturats són més importants en el grup d'immigrats (en setena posició per a les persones immigrades i en onzena per a no immigrades).

Una cosa similar passa amb les subagrupacions relacionades amb el món educatiu: els estudiants immigrats tenen presència sobretot en l'educació no reglada i, en canvi, la seva presència en l'educació reglada (universitària o no) és ínfima (un insert per cada una de les agrupacions). En canvi, els estudiants no immigrats que apareixen als teletinformatius són principalment universitaris, seguits d'estudiants d'educació reglada i, finalment, d'educació no reglada.

Quadre 16. Persones immigrades. Agrupació *altres*. Nombre d'inserts

Agrupació <i>altres</i>	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nre. inserts	% inserts	Nre. inserts	% inserts
Altres rols	34	19,1	324	14,8
Persona usuària de serveis públics	23	12,9	158	7,2
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	22	12,4	278	12,7
Persona consumidora	21	11,8	364	16,7
Persona afectada per un succés	20	11,2	254	11,6
Persona que assisteix a un acte públic	15	8,4	317	14,5
Persona treballadora en actiu	13	7,3	124	5,7
Persona treballadora aturada	10	5,6	53	2,4
Estudiant d'educació no reglada	7	3,9	21	1,0
Persona receptora de serveis sanitaris	5	2,8	86	3,9
Familiar de	3	1,7	77	3,5
Persona no consagrada (altres esglésies o religions)	3	1,7	--	--
Estudiant d'educació no universitària	1	0,6	65	3,0
Estudiant d'educació universitària	1	0,6	48	2,2
Persona no consagrada (Església catòlica)	--	--	13	0,6
Total	178	100	2182	100

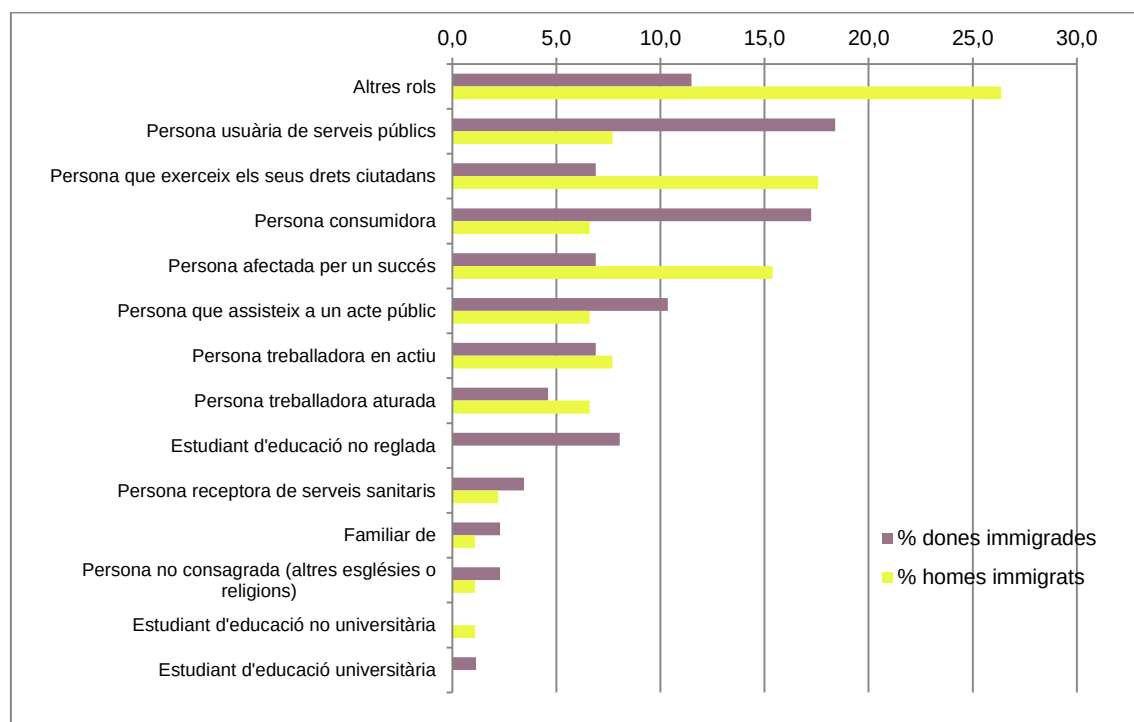
Per sexes, les dones immigrades apareixen principalment com a *usuàries de serveis públics*, com a *consumidores* i amb *altres rols*. Els homes immigrats, per la seva banda, apareixen amb *altres rols*, *exercint els seus drets ciutadans* i *afectats per un succés*.

D'altra banda, els homes immigrats tenen més presència que les dones immigrades a les subagrupacions del món laboral (*persona treballadora en actiu* i *treballadora aturada*) i, en canvi, les dones immigrades apareixen més que els homes immigrats en les subagrupacions d'estudiants.

Quadre 17. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Nombre d'inserts

Agrupació <i>altres</i>	Dones immigrades		Homes immigrants	
	Nre. inserts	% inserts	Nre. inserts	% inserts
Altres rols	10	11,5	24	26,4
Persona usuària de serveis públics	16	18,4	7	7,7
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	6	6,9	16	17,6
Persona consumidora	15	17,2	6	6,6
Persona afectada per un succés	6	6,9	14	15,4
Persona que assisteix a un acte públic	9	10,3	6	6,6
Persona treballadora en actiu	6	6,9	7	7,7
Persona treballadora aturada	4	4,6	6	6,6
Estudiant d'educació no reglada	7	8,0	--	--
Persona receptora de serveis sanitaris	3	3,4	2	2,2
Familiar de	2	2,3	1	1,1
Persona no consagrada (altres esglésies o religions)	2	2,3	1	1,1
Estudiant d'educació no universitària	--	--	1	1,1
Estudiant d'educació universitària	1	1,1	--	--
Total	87	48,9	91	51,1

Figura 10. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Percentatge d'inserts

2.9 Temàtica de la intervenció de les persones immigrades en els teleinformatius

Les persones immigrades que apareixen amb temps de paraula als teleinformatius ho fan sobretot en notícies d'àmbit temàtic *societat*; així, un 42% del total d'inserts de les persones immigrades es troben en aquestes notícies.

Les altres àrees temàtiques on apareixen les persones immigrades són *economia i negocis* i *art i cultura* (totes dues estan al voltant del 14% d'inserts), seguides de *conflictes socials* i *treball*.

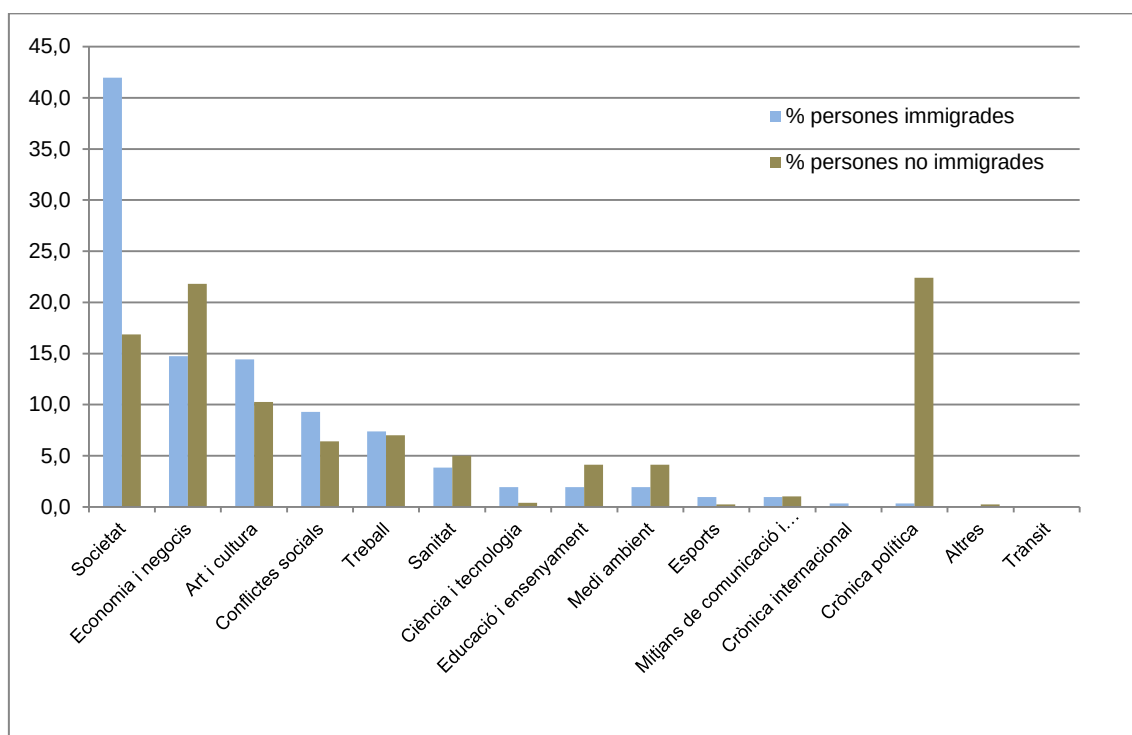
Per contra, les persones immigrades apareixen de manera molt ocasional en les notícies sobre l'activitat política catalana, estatal i internacional (englobades sota els descriptors temàtics *crònica política* i *crònica internacional*).

Les persones no immigrades tenen una presència més diversificada en tot tipus de notícia. Tanmateix, a les informacions on apareixen més són les polítiques i les econòmiques; en tercer lloc, es troben les notícies de societat, però amb un percentatge d'inserts que representa menys de la meitat que el percentatge d'inserts de persones immigrades.

Quadre 18. Persones immigrades. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

Temàtica	% inserts persones immigrades	% inserts persones no immigrades
Societat	42,0	16,9
Economia i negocis	14,7	21,8
Art i cultura	14,4	10,2
Conflictes socials	9,3	6,4
Treball	7,4	7,0
Sanitat	3,8	5,0
Ciència i tecnologia	1,9	0,4
Educació i ensenyament	1,9	4,1
Medi ambient	1,9	4,1
Esports	1,0	0,2
Mitjans de comunicació i telecomunicacions	1,0	1,0
Crònica internacional	0,3	0,1
Crònica política	0,3	22,4
Altres	--	0,3
Total	100	100

Figura 11. Persones immigrades i no immigrades. Temàtica de la informació. Percentatge d'inserts

El quadre següent mostra en quin tipus de notícia apareixen les persones immigrades segons la seva zona de procedència.

Es constata que les persones immigrades de cada una de les procedències apareixen principalment en informacions relacionades amb fets socials (temàtic *societat*), tot destacant la gran presència d'actors procedents de l'Àsia, del Magrib / nord d'Àfrica i de l'Amèrica Llatina en aquest tipus de notícies.

Tanmateix, hi ha petits matisos segons la procedència. En aquest sentit, s'observa que les persones immigrades procedents de l'Àfrica sud-sahariana apareixen, en un 66% de les ocasions, en notícies que giren entorn dels *conflictes socials*. Cal destacar també la presència de persones immigrades de l'Amèrica del Nord i de l'Europa no comunitària en informacions d'*art i cultura*, que en tots dos casos és superior a la seva presència en notícies de *societat*.

Quadre 19. Persones immigrades. Temàtica de la informació segona procedència. Percentatge d'inserts⁹

Temàtica	Amèrica Llatina (n=142)	Europa dels 15 (n=55)	Àfrica sud-sahariana (n=24)	Magrib i nord d'Àfrica (n=20)	Àsia (excepte Xina) (n=19)	Europa no comunitària (n=15)	Amèrica del Nord (n=12)	Resta Europa comunitària (n=5)	Xina (n=3)	Altres (Israel) (n=1)
Societat	45,1	29,1	20,8	55	73,7	20	25	60	66,7	--
Economia i negocis	19,7	18,2	--	--	5,3	13,3	8,3	--	--	100
Art i cultura	11,3	23,6	--	--	--	40	58,3	--	33,3	--
Conflictes socials	5,6	1,8	66,7	10	5,3	6,7	--	--	--	--
Treball	9,9	7,3	4,2	5	--	--	--	40	--	--
Sanitat	2,1	3,6	8,3	20	5,3	--	--	--	--	--
Ciència i tecnologia	0,7	7,3	--	--	--	6,7	--	--	--	--
Educació i ensenyament	2,8	3,6	--	--	--	--	--	--	--	--
Medi ambient	2,1	1,8	--	--	--	13,3	--	--	--	--
Esports	0,7	--	--	--	10,5	--	--	--	--	--
Mitjans de comunicació i telecomunicacions	--	3,6	--	--	--	--	8,3	--	--	--
Crònica internacional	--	--	--	5	--	--	--	--	--	--
Crònica política	--	--	--	5	--	--	--	--	--	--
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

⁹ El quadre mostra ombrejats els percentatges superiors a la mitjana per temàtica de tots els inserts de persones immigrades.

El quadre següent recull els 20 ítems principals de l'actualitat informativa política i no política del 2012 i el temps de paraula que hi tenen les persones immigrades. Cal esmentar que el temps de paraula de les persones immigrades de la mostra representa el 2,7% (tal com s'especifica al sumatori del quadre 20), i el de les persones no immigrades, el 97,3% del temps de paraula total.

Al quadre següent s'observa que només en 8 dels 20 ítems principals hi apareixen persones immigrades. A la resta de notícies, sobretot en les relacionades amb la dinàmica política nacional i internacional, les persones immigrades hi són absents. El mateix passa amb les notícies econòmiques (concert econòmic, Eurovegas, pressupostos de l'Estat i la Generalitat...), a excepció de l'ítem *Crisi econòmica i financera mundial*, en el qual tenen una participació inferior al 2% del total de temps de paraula.

Tenint en compte que en la mostra analitzada les persones immigrades representen un 2,7% del temps de paraula total, hi ha algunes notícies en les quals la seva presència és superior a la seva mitjana. Són, principalment, les notícies relacionades amb el món laboral, amb el consum i amb la cultura.

Quadre 20. Temps de paraula de les persones immigrades i percentatge d'aquest sobre el total, en els 20 ítems informatius amb més temps de notícia¹⁰

Temps notícia	TER / Títol de la notícia	Temps paraula immigrants	% sobre temps paraula TER o notícia	Temps paraula total
23:03:37	Crisi econòmica i financera mundial (TER)	0:08:11	1,8	7:24:34
5:19:50	Informacions relacionades amb les eleccions al Parlament de Catalunya (TER)	--	--	2:10:51
2:05:02	Debat entorn dels diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol (TER)	--	--	0:53:12
1:39:06	Propostes entorn d'un nou model de finançament per a Catalunya basat en el concert econòmic (TER)	--	--	0:44:01
1:10:44	Reportatges sobre empreses catalanes emprenedores i/o en expansió (TER)	0:01:42	9,6	0:17:37
0:54:42	Debat entorn de la construcció i l'emplaçament del projecte conegut com a Eurovegas (TER)	--	--	0:18:03
0:54:25	Vaga general del 29 de març de 2012 a l'Estat espanyol (TER)	0:00:04	0,3	0:21:43
0:47:38	Pressupostos generals de l'Estat per al 2012 (TER)	--	--	0:14:45
0:42:21	Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012 (TER)	--	--	0:17:18

¹⁰ Cal tenir en compte que les notícies i TER que apareixen en aquesta taula procedeixen de prestadors diferents i que participen de manera no necessàriament homogènia en els diferents ítems.

Temps notícia	TER / Títol de la notícia	Temps paraula immigrants	% sobre temps paraula TER o notícia	Temps paraula total
0:38:09	Polèmica per la proposta de reforma educativa presentada pel ministre d'Educació José Ignacio Wert (TER)	--	--	0:13:57
0:35:24	Cessament d'activitats de la companyia aèria Spanair (TER)	0:00:25	5,2	0:07:57
0:35:23	Consum derivat de les festes nadalenques 2012 (TER)	0:00:26	3,4	0:12:44
0:34:02	Incendis forestals durant l'estiu de 2012 (TER)	--	--	--
0:31:41	Vaga general a l'Estat espanyol i a altres països de la Unió Europea (14 de novembre de 2012) (TER)	0:00:15	2,5	0:09:59
0:31:28	Temporal de fred siberià a l'Estat espanyol i a la resta d'Europa (febrer de 2012) (TER)	0:00:38	6,8	0:09:19
0:29:40	38è Congrés Federal del PSOE (TER)	--	--	0:07:07
0:28:55	Onada de calor a l'Estat espanyol (agost de 2012) (TER)	--	--	0:09:58
0:28:42	Accidents de trànsit (TER)	--	--	0:07:16
0:28:40	Eleccions al Parlament d'Andalusia (25 de març de 2012) (TER)	--	--	0:06:30
0:27:35	Diada de Sant Jordi 2012 (TER)	0:00:21	3,8	0:09:18
Totes les notícies			2,7	

El quadre següent mostra les 10 notícies del 2012 en les quals les persones immigrades tenen més temps de paraula. Del quadre següent se'n desprèn que les persones immigrades apareixen sobretot en notícies relacionades amb temes socials (crims, desallotjament de solars, violència masclista) i laborals (empreses en expansió, empreses participants al Mobile World Congress i reubicació dels artistes de La Rambla).

Les notícies en les quals el temps de paraula de les persones immigrades és superior al de les persones no immigrades són dues: una relacionada amb el tiroteig a una escola jueva de Toulouse (inserts del principal rabí de la comunitat jueva de Barcelona) i una altra relacionada amb les eleccions gregues (inserts de persones gregues que viuen a Catalunya i no poden votar).

D'altra banda, sota l'epígraf genèric *immigració* (notícies que parlen del fet migratori des que qualsevol vessant) s'engloba un seguit de notícies diverses, com ara la celebració de la Festa Nacional de Bolívia, la reunió del president d'aquest país amb la comunitat boliviana a Barcelona o successos com l'incendi d'un pis amb sobreocupació al Raval i una estafa a persones immigrades en la compra de bitllets d'avió.

Quadre 21. 10 ítems informatius amb més temps de paraula de les persones immigrades

Temps notícia	TER / Títol de la notícia	Temps paraula immigrants	% sobre temps paraula total
23:03:37	Crisi econòmica i financera mundial (TER)	0:08:11	1,8
0:26:02	Immigració (TER)	0:03:25	44,1
0:03:49	Tiroteig en una escola jueva de Toulouse i captura posterior del seu autor (TER)	0:01:43	85,8
1:10:44	Reportatges sobre empreses catalanes emprenedores i/o en expansió (TER)	0:01:42	9,6
0:14:07	Projecte d'intervenció integral de la Rambla de Barcelona (TER)	0:01:34	36,2
0:20:14	Ocupació de naus industrials i solars abandonats al barri del Poblenou de Barcelona (TER)	0:01:26	30,0
0:02:57	Eleccions parlamentàries a Grècia (TER)	0:01:02	72,1
0:14:05	Violència masclista (TER)	0:01:00	23,2
0:17:09	Mobile World Congress a Barcelona (TER)	0:01:00	17,0
0:09:19	Mort d'un jove senegalès al barri del Besòs de Barcelona (TER)	0:00:53	24,5

II. ALTRES PROGRAMES DE NO-FICCIÓ. DEBATS I ENTREVISTES

3. Presència de persones immigrades en altres programes de no-ficció. Debats i entrevistes

3.1 Intervencions de les persones immigrades per edats

Les persones immigrades representen el 4,1% dels participants en els debats i entrevistes analitzades, una xifra inferior a la seva presència real a la societat catalana, que és del 17,7%.

Les persones immigrades adultes i grans, 81,1% i 8,3% respectivament, estan per sobre del pes demogràfic real en aquestes franges, que és del 61% i del 4,1%, respectivament. En canvi, les persones joves, amb un 10,6%, tenen una representació inferior (26,3%).

Quadre 22. Persones immigrades en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Nombre d'intervencions

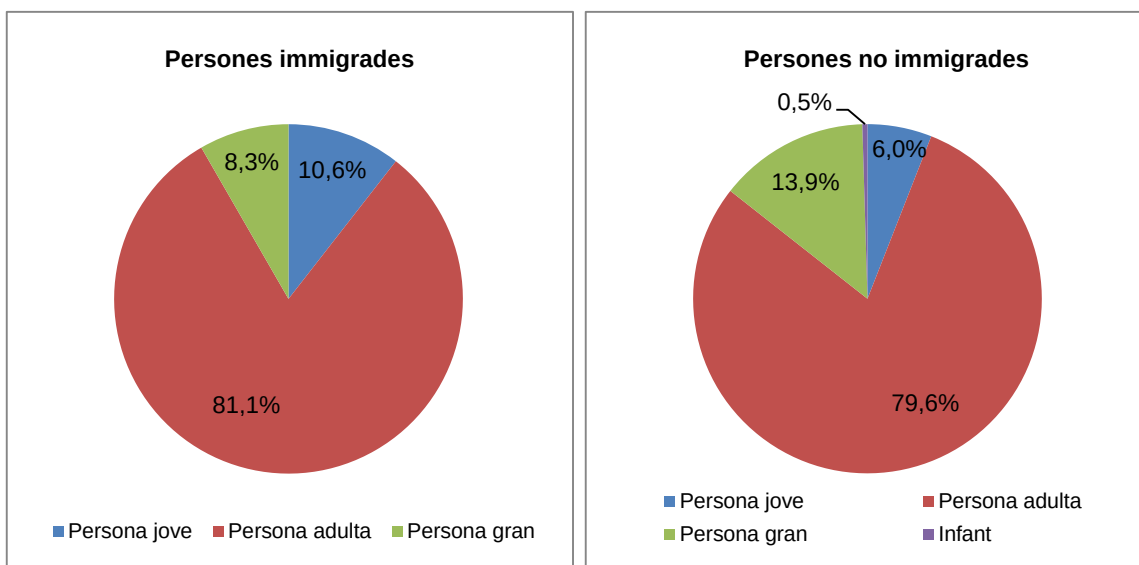
Edat aparent	Dones immigrades		Homes immigrants		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Persona jove	13	68,4	6	31,6	19	10,6
Persona adulta	54	37,0	92	63,0	146	81,1
Persona gran	3	20,0	12	80,0	15	8,3
Total	70	38,9	110	61,1	180 ¹¹	100

En relació amb l'edat aparent, les persones joves i adultes immigrades superen, en termes relatius, a les no immigrades d'aquestes franges: així els joves immigrants representen un 10,6% respecte del 6% dels no immigrants, i els adults immigrants un 81,1% respecte del 79,6% dels no immigrants.

En canvi, la presència de persones grans és inferior en el cas de les immigrades, les quals suposen el 8,3%, i les no immigrades el 13,9%. Per altra banda, els infants immigrants no apareixen representats, mentre que els no immigrants suposen el 0,5%.

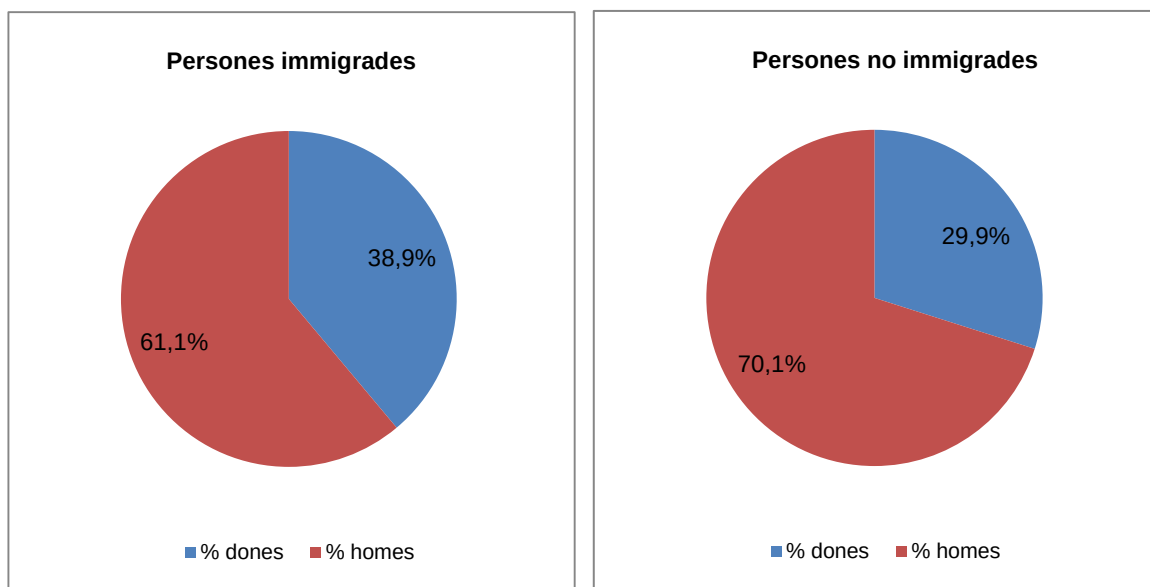
¹¹ Hi ha una intervenció que prové d'una trucada telefònica i no s'ha pogut determinar l'edat aparent de la persona que la fa, és per això que el sumatori d'actors immigrants és de 180.

Figura 12. Persones immigrades en funció de la variable *edat aparent*. Percentatge d'intervencions

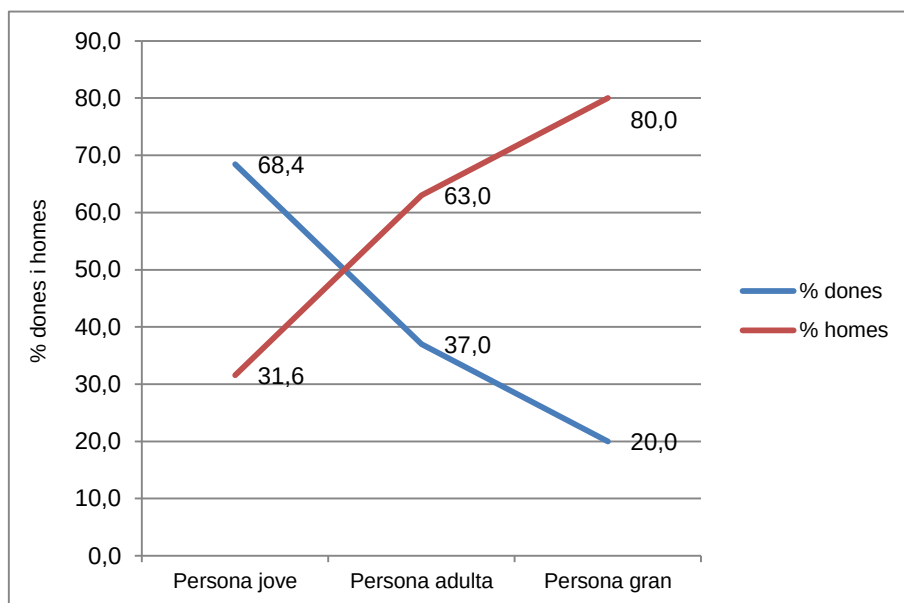
Quant a la variable *sexe*, la proporció d'homes immigrants és superior a la de dones immigrades, tot i que les dones immigrades tenen una proporció, en termes relatius, més elevada d'intervencions respecte de les que no ho són.

Figura 13. Persones immigrades segons la variable *sexe*. Percentatge d'intervencions

Pel que fa a la distribució de les intervencions per sexe i edat aparent en debats i entrevistes, s'observa que, a mesura que augmenta l'edat dels homes immigrants, la seva presència augmenta respecte de les dones. Per contra, la presència de les dones disminueix amb l'edat. Val a dir que, amb xifres diferents, aquesta tendència també apareix entre les persones no immigrades.

Figura 14. Distribució de les intervencions en funció de les variables *edat aparent* i *sexe*. Percentatge d'intervencions

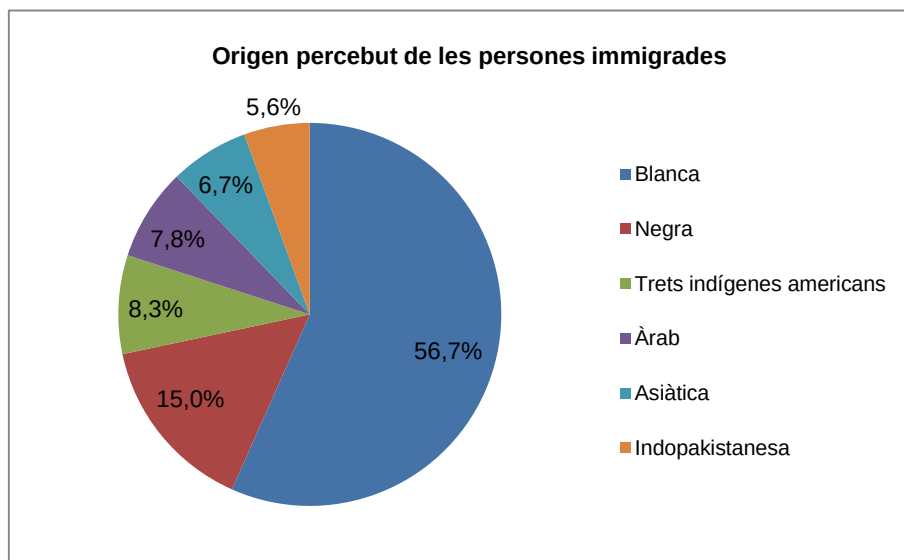
3.2 Origen percebut de les persones immigrades

En relació amb l'origen percebut de les persones immigrades, més de la meitat de les que intervenen en debats i entrevistes són percebudes com a blanques (56,7%) seguides de les percebudes com a negres (15%). En una proporció menor es troben les persones amb trets indígenes americans (8,3%), les percebudes com a àrabs (7,8%), asiàtiques (6,7%) i indopakistaneses (5,6%).

Quadre 23. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Nombre d'intervencions

Persona immigrades percebuda com a:	Nombre d'intervencions	%
Blanca	102	56,7
Negra	27	15,0
Trets indígenes americans	15	8,3
Àrab	14	7,8
Asiàtica	12	6,7
Indopakistanesa	10	5,6
Total	180 ¹²	100

Figura 15. Persones immigrades segons la variable *origen percebut*. Percentatge d'intervencions

¹² Hi ha una intervenció que prové d'una trucada telefònica i no s'ha pogut determinar l'origen percebut de la persona que la fa, és per això que el sumatori d'actors immigrats és de 180.

3.3 Procedència de les persones immigrades

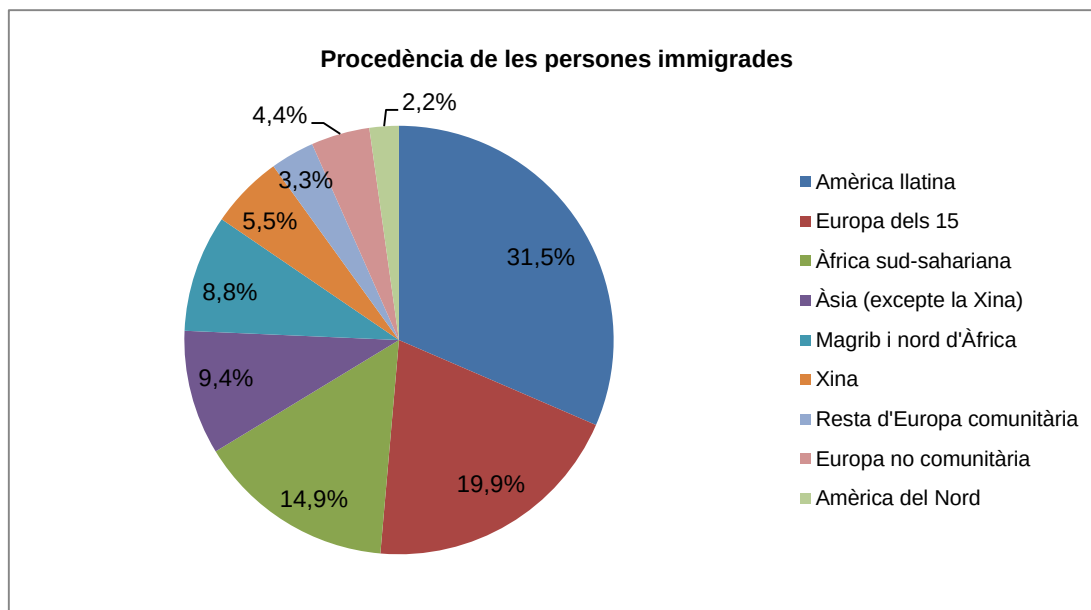
Quant a la procedència de les persones immigrades, un terç de les intervencions provenen de persones del continent americà, seguides de les persones provinents del continent europeu (27,6% de les intervencions), les del continent africà (23,8%) i les del continent asiàtic (14,9%).

La proporcionalitat de les persones immigrades és similar a les dades ofertes per l'IDESCAT sobre la població catalana segons el país de naixement, el sexe i la nacionalitat durant l'any 2011.

Quadre 24. Procedència de les persones immigrades. Nombre d'intervencions

Procedència de les persones immigrades	Nombre d'intervencions	%
Amèrica Llatina	57	31,5
Europa dels 15	36	19,9
Àfrica sud-sahariana	27	14,9
Àsia (excepte la Xina)	17	9,4
Magrib i nord d'Àfrica	16	8,8
Xina	10	5,5
Europa no comunitària	8	4,4
Resta d'Europa comunitària	6	3,3
Amèrica del Nord	4	2,2
Total	181	100

Figura 16. Procedència de les persones immigrades. Percentatge d'intervencions

3.4 Diversitat funcional de les persones immigrades

En la mostra analitzada en debats i entrevistes no s'ha mostrat cap persona immigrada amb discapacitat, dada que contrasta amb el conjunt de la mostra, on les persones amb algun tipus de diversitat funcional representen el 0,7%.

3.5 El rol de les persones immigrades

3.5.1 Actors polítics i actors socials

La proporció de persones immigrades que participen en espais de debats i entrevistes amb un rol social és del 98,3%. No apareix cap persona immigrada exercint un rol polític en sentit estricte. L'1,7% restant correspon a treballadors de l'Administració local catalana, categoria que a efectes metodològics s'engloba dins dels actors polítics (inclou partits i institucions)

En canvi, les persones no immigrades apareixen en un 88,6% amb un rol social i en un 11,4% amb un rol polític.

Pel que fa a la proporcionalitat per sexes en els actors immigrants amb un rol social, els homes (61,8%) superen la presència femenina (38,2%).

Quadre 25. Persones immigrades. Actors socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Persones immigrades	Actor social	
	Nombre	%
Dona	68	38,2
Home	110	61,8
Total	178	100

3.5.2 Agrupacions d'actors socials

Les persones immigrades que apareixen als debats i les entrevistes amb un rol social ho fan, majoritàriament, des d'un vessant cultural (un 32,6% de les vegades), o des del seu àmbit personal com a part implicada en els fets narrats (*altres*, en un 20,8% dels casos), proporcionalitats superiors si es comparen amb les de les persones no immigrades, 37,6% i 15,1% respectivament.

En una proporció menor, les persones immigrades intervenen als debats i les entrevistes des del vessant de representants d'associacions (12,9%), experts (10,1%), directius d'empreses o propietaris de negocis (8,4%) i educadors, tant de l'àmbit públic com privat o universitari (7,9%). És destacable que les intervencions de persones

immigrades com a representants de religions i esglésies no catòliques suposen el 2,8%, davant l'absència de representants de l'església catòlica.

S'observen proporcions similar de les diverses agrupacions entre persones immigrades i les que no ho són, excepte en tres àmbits: el vessant cultural, on les persones no immigrades són superiors, en persones que apareixen com a part implicada en els fets narrats (*altres*) i en representants d'associacions, on les immigrades estan per sobre.

Quadre 26. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Nombre d'intervencions

Agrupació	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%
Actors culturals	58	32,6	1409	37,6
Altres	37	20,8	567	15,1
Món associatiu	23	12,9	243	6,5
Persones expertes	18	10,1	336	9,0
Actors econòmics	15	8,4	367	9,8
Universitats i ensenyament	14	7,9	277	7,4
Religions i esglésies no catòliques	5	2,8	2	0,1
Sindicats	2	1,1	44	1,2
Organitzacions empresarials	2	1,1	88	2,3
Actors esportius	2	1,1	111	3,0
Associacions i col·lectius professionals	1	0,6	31	0,8
Actors del món sanitari	1	0,6	196	5,2
Església catòlica	0	--	72	1,9
Associacions de veïns i veïnes	0	--	2	0,1
Total	178	100	3745	100

Figura 17. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

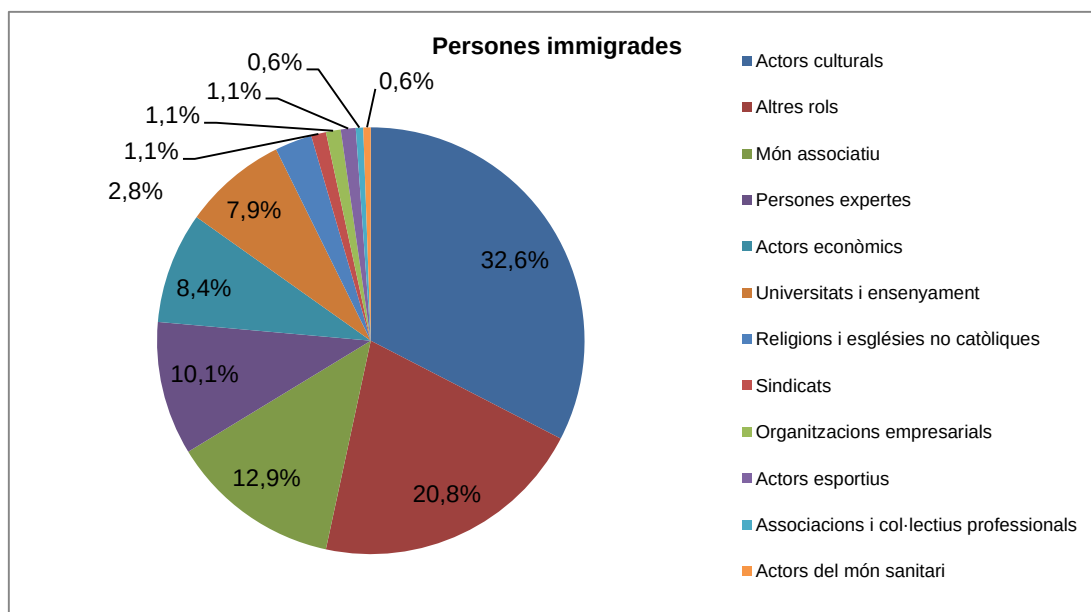
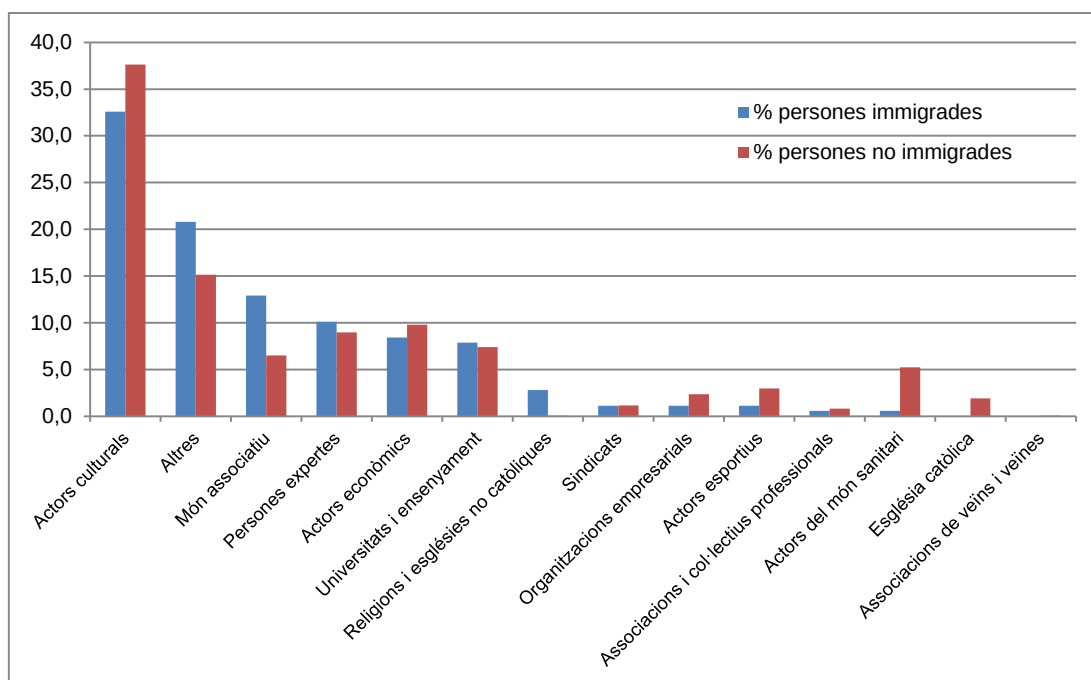

Figura 18. Persones immigrades i no immigrades. Agrupacions d'actors socials. Percentatge d'intervencions

3.5.3 Agrupacions d'actors socials i variable sexe

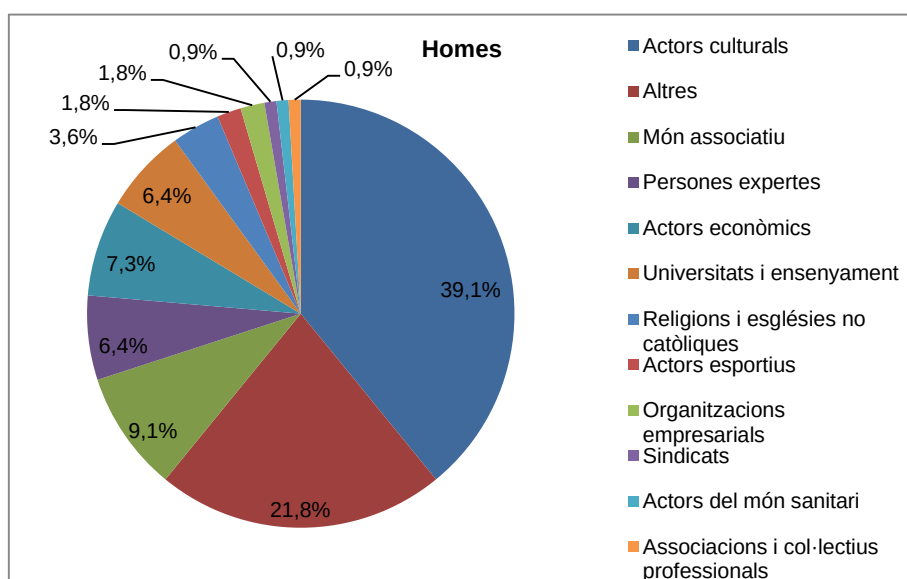
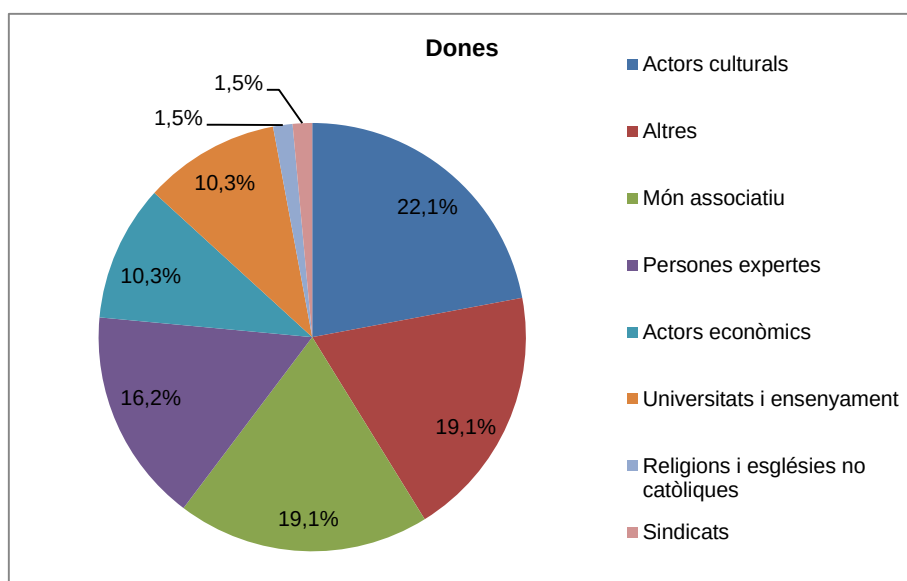
Pel que fa a la variable sexe, les dones immigrades suposen el 38,7% de les intervencions d'actors socials respecte del 61,3% d'homes. Tanmateix, s'hi poden apreciar algunes diferències entre rols socials de dones i d'homes.

En termes relatius, les dones immigrades intervenen més sovint que els homes immigrants com a representants d'associacions, persones expertes, directives d'empreses o propietàries de negocis, persones relacionades amb l'ensenyament i representants de sindicats. En canvi, els homes immigrants tenen més participació que les dones immigrades com a actors culturals, representants de religions i esglésies no catòliques, actors esportius, representants de col·lectius d'empresaris o empreses, actors del món sanitari i representants d'associacions i col·lectius professionals.

Quadre 27. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Agrupació	Dones immigrades		Homes immigrants	
	Nombre	%	Nombre	%
Actors culturals	15	22,1	43	39,1
Altres	13	19,1	24	21,8
Món associatiu	13	19,1	10	9,1
Persones expertes	11	16,2	7	6,4
Actors econòmics	7	10,3	8	7,3
Universitats i ensenyament	7	10,3	7	6,4
Religions i esglésies no catòliques	1	1,5	4	3,6
Actors esportius	0	--	2	1,8
Organitzacions empresarials	0	--	2	1,8
Sindicats	1	1,5	1	0,9
Actors del món sanitari	0	--	1	0,9
Associacions i col·lectius professionals	0	--	1	0,9
Total	68	100	110	100

Figura 19. Persones immigrades. Agrupacions d'actors socials segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

A continuació es desenvolupa l'agrupació *altres*, que és la que compta amb més presència als programes de debats i d'entrevistes de la mostra.

3.5.4 Altres actors. Subagrupacions

Les intervencions realitzades des d'un àmbit personal com a part implicada en els fets narrats (*altres actors*) suposen el 20,8% del total d'intervencions dels actors socials immigrants.

Les persones no immigrades reuneixen més del 50% de les seves intervencions en quatre àmbits: *persones que exerceixen els seus drets ciutadans*, *persones afectades per un succés*, *persones receptores de serveis sanitaris* i *persones consumidores*.

A més, un 29,8% de les intervencions responen a un conjunt heterogeni de rols que s'han agrupat sota l'epígraf *altres rols* (persones jubilades, participants en concursos, exprofessionals, veïns i veïnes, etc.).

Quadre 28. Persones immigrades. Agrupació *altres*. Nombre d'intervencions

Agrupació <i>altres</i>	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%
Altres rols	11	29,7	169	29,8
Estudiant d'educació universitària	6	16,2	13	2,3
Persona consumidora	5	13,5	57	10,1
Persona treballadora en actiu	5	13,5	12	2,1
Estudiant s/d	3	8,1	3	0,5
Persona afectada per un succés	3	8,1	71	12,5
Estudiant d'educació no universitària	2	5,4	10	1,8
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	1	2,7	114	20,1
Persona usuària de serveis públics	1	2,7	6	1,1
Persona receptora de serveis sanitaris	0	--	59	10,4
Familiar de	0	--	26	4,6
Persona treballadora aturada	0	--	19	3,4
Persona que assisteix a un acte públic	0	--	7	1,2
Persona no consagrada (Església catòlica)	0	--	1	0,2
Total	37	100	567	100

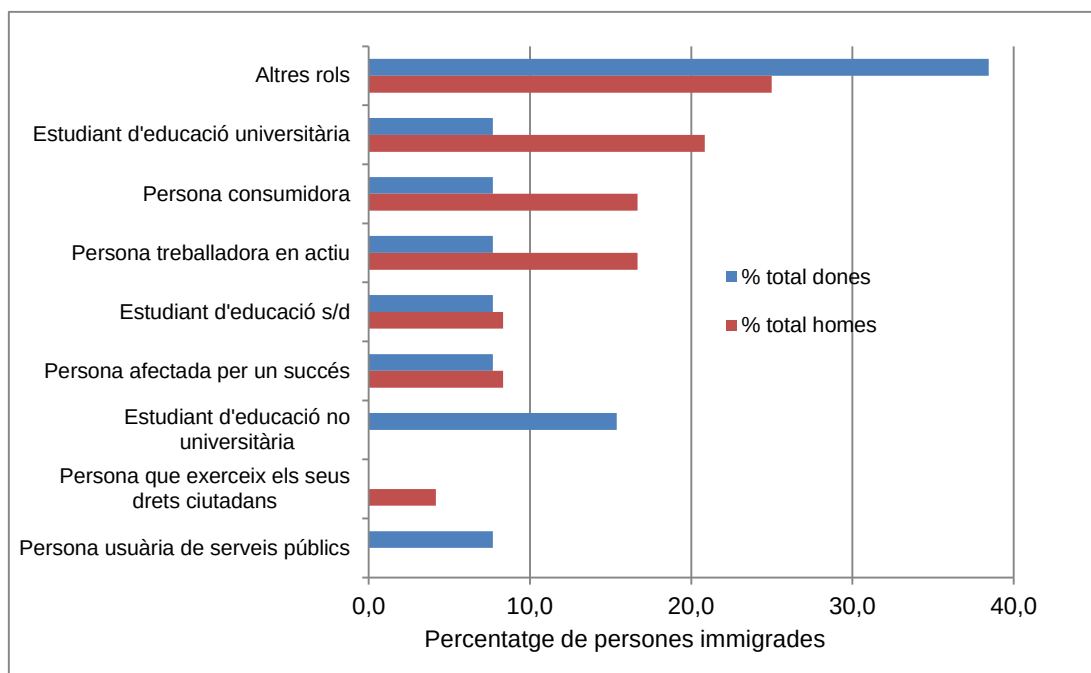
Pel que fa a les persones immigrades, el 56,7% del total de les intervencions realitzades es produeixen en tres àmbits: estudiants (*estudiants d'educació universitària*, *estudiants d'educació no universitària* i *estudiants sense determinar*), *persona consumidora* i *persona treballadora en actiu*. De la mateixa manera que per a les persones no immigrades, *altres rols* (persones voluntàries, persones immigrades que expliquen la experiència migratòria, etc.) suposa el 29,7% de les intervencions.

En relació amb les diferències en la distribució de les intervencions de les persones immigrades en funció de la variable sexe, les dones no apareixen representades en la categoria *persona que exerceix els seus drets ciutadans* i els homes no apareixen en la de *persona usuària de serveis públics* ni en la *d'estudiant d'educació no universitària*.

Quadre 29. Persones immigrades. Agrupació altres segons la variable sexe. Nombre d'intervencions

Agrupació altres	Dones immigrades		Homes immigrants		Total	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Altres rols	5	38,5	6	25,0	11	29,7
Estudiant d'educació universitària	1	7,7	5	20,8	6	16,2
Persona consumidora	1	7,7	4	16,7	5	13,5
Persona treballadora en actiu	1	7,7	4	16,7	5	13,5
Estudiant s/d	1	7,7	2	8,3	3	8,1
Persona afectada per un succés	1	7,7	2	8,3	3	8,1
Estudiant d'educació no universitària	2	15,4	0	--	2	5,4
Persona que exerceix els seus drets ciutadans	0	--	1	4,2	1	2,7
Persona usuària de serveis públics	1	7,7	0	--	1	2,7
Total	13	100	24	100	37	100

Figura 20. Persones immigrades. Agrupació *altres* segons la variable sexe. Percentatge d'intervencions

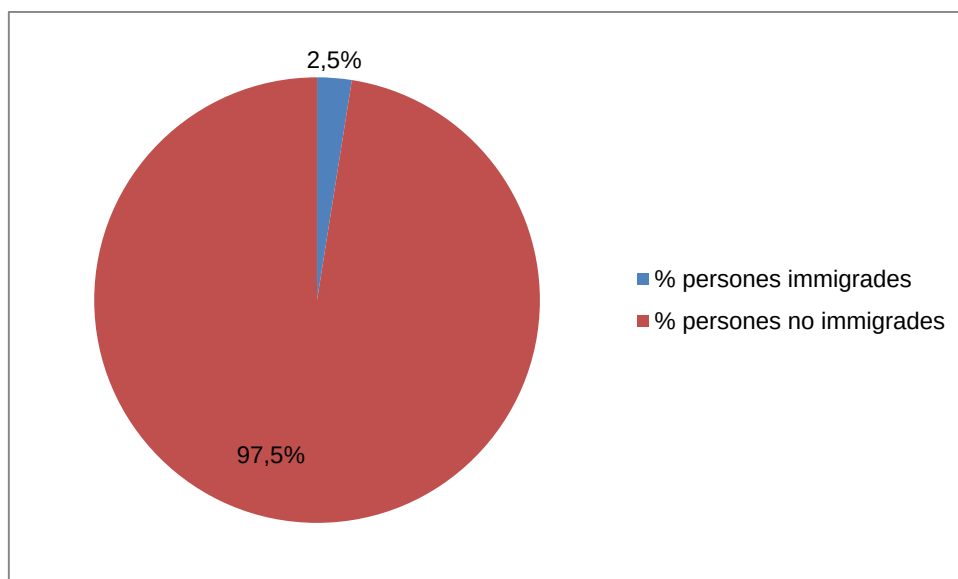
III. PROGRAMES DE FICCIÓ

4. Presència de les persones immigrades en els programes de ficció

En els programes de ficció analitzats, s'hi registren 447 personatges (principals i secundaris), dels quals 11 són persones immigrades. Això representa un 2,5% del total de la mostra.¹³ D'aquestes 11, cinc són de procedència europea (comunitària i no comunitària), quatre d'Amèrica Llatina, una d'Amèrica del Nord i una d'Oceania.

Es comptabilitzen més dones immigrades que homes immigrants. En concret, apareixen vuit dones immigrades i tres homes immigrants.

Figura 21. Personatges segons la variable *procedència*

Quadre 30. Persones immigrades. Categorització de la variable *procedència* per sexes

Procedència	Dones	%	Homes	%	Total persones immigrades	%
Amèrica Llatina	3	37,5	1	33,3	4	36,4
Resta d'Europa comunitària	2	25,0	0	--	2	18,2
Europa no comunitària	1	12,5	1	33,3	2	18,2
Europa dels 15	0	--	1	33,3	1	9,1
Amèrica del Nord	1	12,5	0	--	1	9,1
Oceania	1	12,5	0	--	1	9,1
Total	8	100	3	100	11	100

¹³ Com a prevenció, cal tenir en compte la mida reduïda de la mostra a l'hora d'interpretar els percentatges que se'n deriven.

La majoria de les persones immigrades són percebudes com a *blanques*. L'excepció es refereix a les quatre persones que procedeixen d'Amèrica Llatina, que tenen trets indígenes americans.

Quadre 31. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *origen percebut*

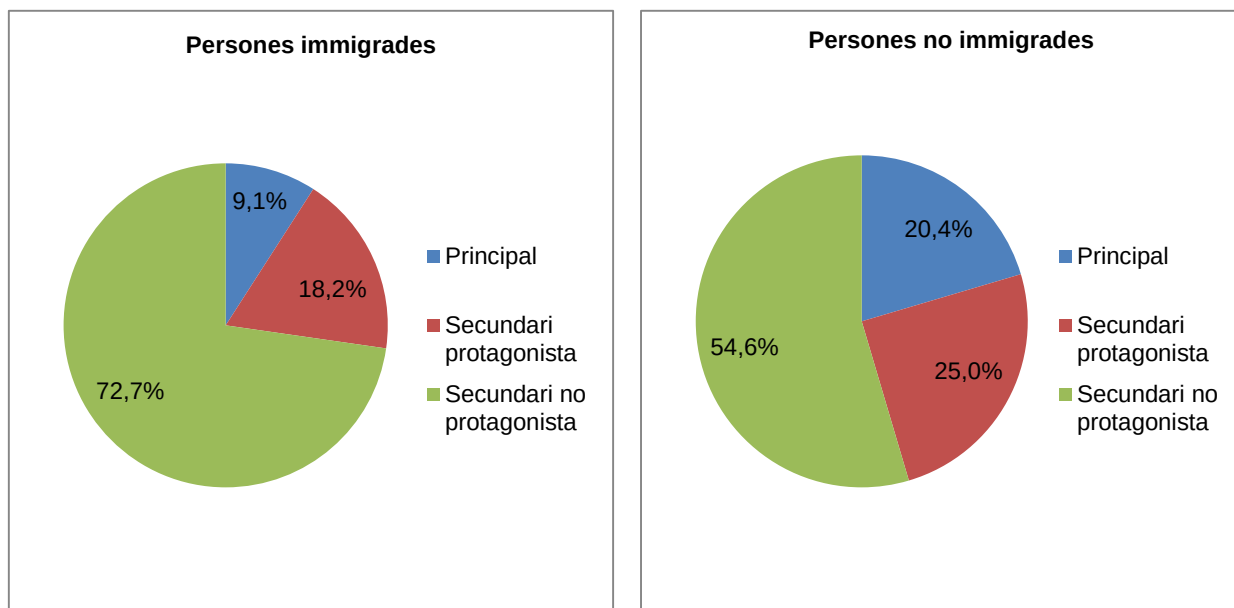
	Persona percebuda com a <i>blanca</i>		Persona percebuda com a no <i>blanca</i>		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones immigrades	7	63,6	4	36,4	11
Persones no immigrades	434	99,5	2	0,5	436

Pel que fa al grau de protagonisme de les persones immigrades en el relat, cal indicar que és menor, proporcionalment, que en el cas de les persones no immigrades. El conjunt de personatges principals i secundaris protagonistes no immigrats supera en més de 18 punts percentuals els registres referits als personatges immigrats. Entre els personatges immigrats, es detecta un únic personatge amb un paper de personatge principal. La majoria dels casos es concentren en el grup de personatges secundaris no protagonistes (72,7%), que correspon a aquells que no tenen una participació essencial dins de la història.

Quadre 32. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *tipus de personatge*

Personatge	Persones immigrades		Persones no immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%
Principal	1	9,1	89	20,4
Secundari protagonista	2	18,2	109	25,0
Secundari no protagonista	8	72,7	238	54,6
Total	11	100	436	100

Figura 22. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *tipus de personatge*

4.1 Descripció de les persones immigrades

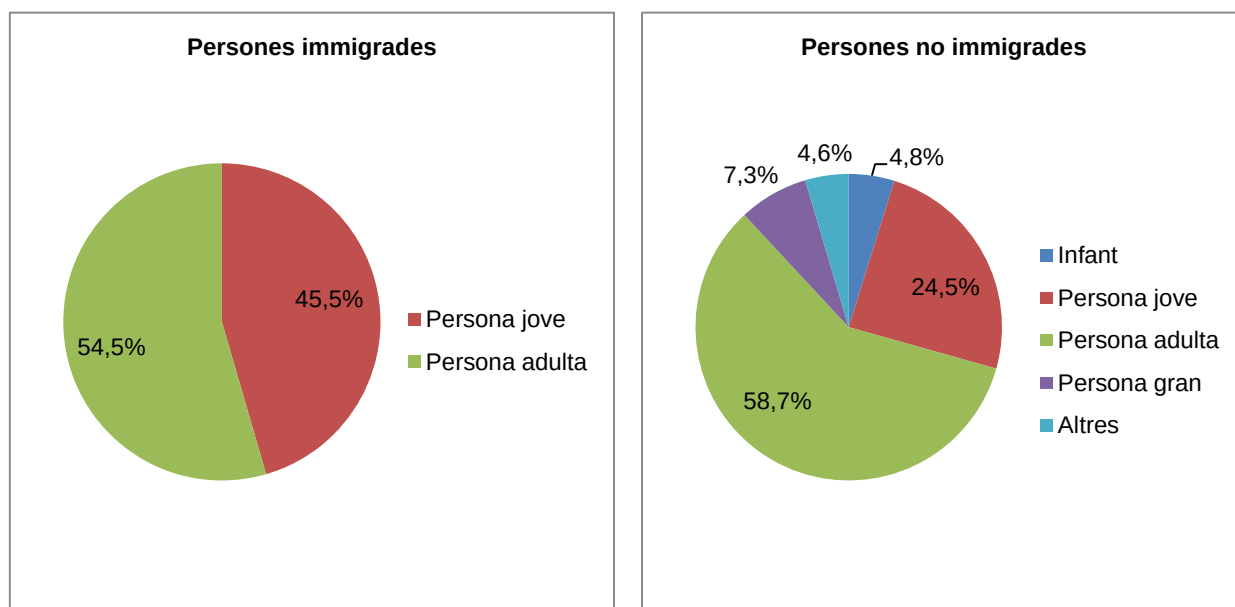
a) Característiques individuals

Les persones immigrades es reparteixen entre dos únics grups d'edat: les persones adultes (54,5%) i les persones joves (45,5%). Aquests grups coincideixen amb els que aglutinen un nombre més elevat de persones no immigrades, tot i que amb una diferència percentual significativa. En la mostra de persones no immigrades la proporció de persones joves és menor, gairebé una quarta part del conjunt (24,5%), i s'hi registren casos en tots els grups d'edat.

Quadre 33. Persones immigrades i no immigrades segons les variables *edat aparent* i *sexe*

Edat aparent	Dones		Homes		Total persones immigrades		Total persones no immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Infant	0	--	0	--	0	--	21	4,8
Persona jove	4	50,0	1	33,3	5	45,5	107	24,5
Persona adulta	4	50,0	2	66,7	6	54,5	256	58,7
Persona gran	0	--	0	--	0	--	32	7,3
Altres ¹⁴	0	--	0	--	0	--	20	4,6
Total	8	100	3	100	11	100	436	100

Figura 23. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *edat aparent*

¹⁴ Aquesta categoria inclou els personatges que apareixen amb edats diferents al llarg d'un programa concret.

Pel que a fa a l'**aspecte físic**, gairebé tres quartes parts de les persones immigrades presenten una constitució mitjana. Els casos restants corresponen a persones primes. No s'observa cap personatge immigrat amb aparença grassa.

A banda, totes les persones immigrades **vesteixen** de forma occidental.

Quadre 34. Persones immigrades segons les variables *constitució física* i *sexe*

Constitució física	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Prima	1	12,5	2	66,7	3	27,3
Mitjana	7	87,5	1	33,3	8	72,7
Grassa	0	--	0	--	0	--
Total	8	100	3	100	11	100

Quadre 35. Persones immigrades segons les variables *forma de vestir* i *sexe*

Forma de vestir	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Occidental	8	100	3	100	11	100
Altres	0	--	0	--	0	--
Total	8	100	3	100	11	100

En relació amb l'**orientació sexual**, l'heterosexualitat està present en una proporció similar a la del total de persones no immigrades (81,8% i 78%, respectivament). El 18,2% restant referit a les persones immigrades correspon a un home homosexual i a una dona amb una orientació sexual no explicitada.

Quadre 36. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *orientació sexual*

Orientació sexual	Persones immigrades	%	Persones no immigrades	%
Heterosexual	9	81,8	340	78,0
Homosexual	1	9,1	14	3,2
Bisexual	0	--	2	0,5
Sense determinar	1	9,1	80	18,3
Total	11	100	436	100

La ficció analitzada no mostra cap cas de persona immigrada amb **discapacitat**. En el conjunt de persones no immigrades, aquelles amb alguna discapacitat suposen el 2,1%.

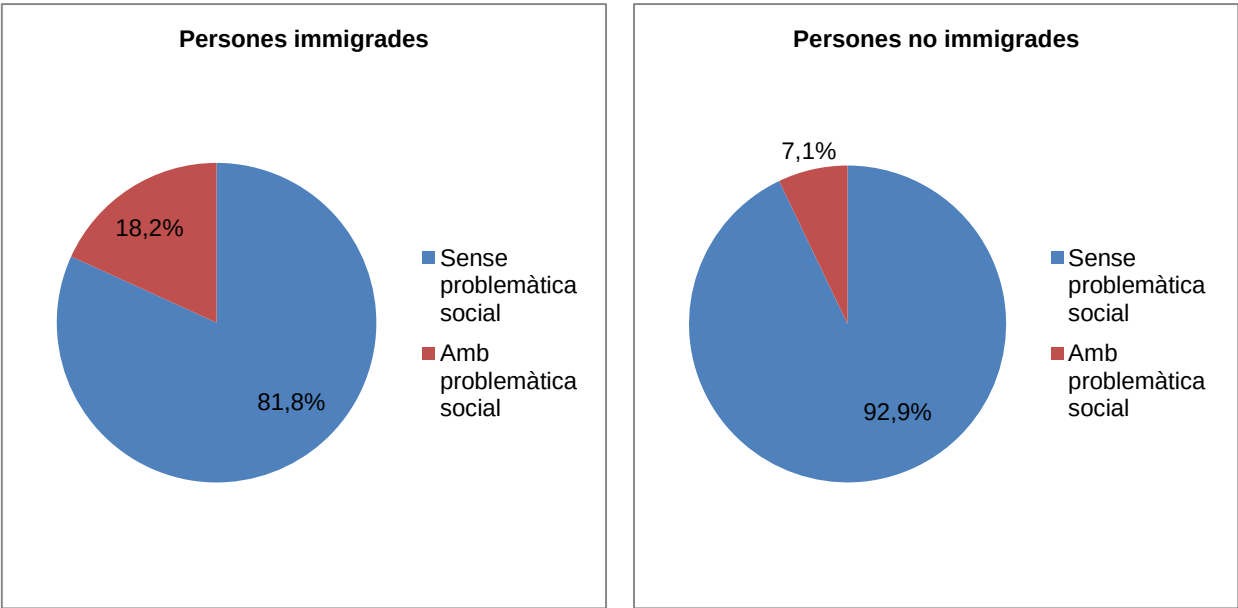
Tampoc no es presenta cap cas de persona immigrada amb **malaltia**, mentre que en el conjunt de la mostra es detecta un 8,7% de personatges amb malaltia.

D'altra banda, les persones immigrades pateixen, en termes relatius, més **problemàtiques socials** que les persones no immigrades. Es registren 2 casos de persones immigrades amb problemàtica social, que suposa un 18,2% del total de persones immigrades, mentre que per a les persones no immigrades aquesta xifra és del 7,1%, 11 punts percentuals per sota. Les problemàtiques socials que presenten el col·lectiu de persones immigrades de la mostra es corresponen, concretament, a un cas d'immigració en situació irregular i a una persona que és víctima d'una organització mafiosa que l'havia obligat a exercir la prostitució.

Quadre 37. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *problemàtica social*

	Sense problemàtica social		Amb problemàtica social		Total
	Nombre	%	Nombre	%	
Persones immigrades	9	81,8	2	18,2	11
Persones no immigrades	405	92,9	31	7,1	436

Figura 24. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *problemàtica social*

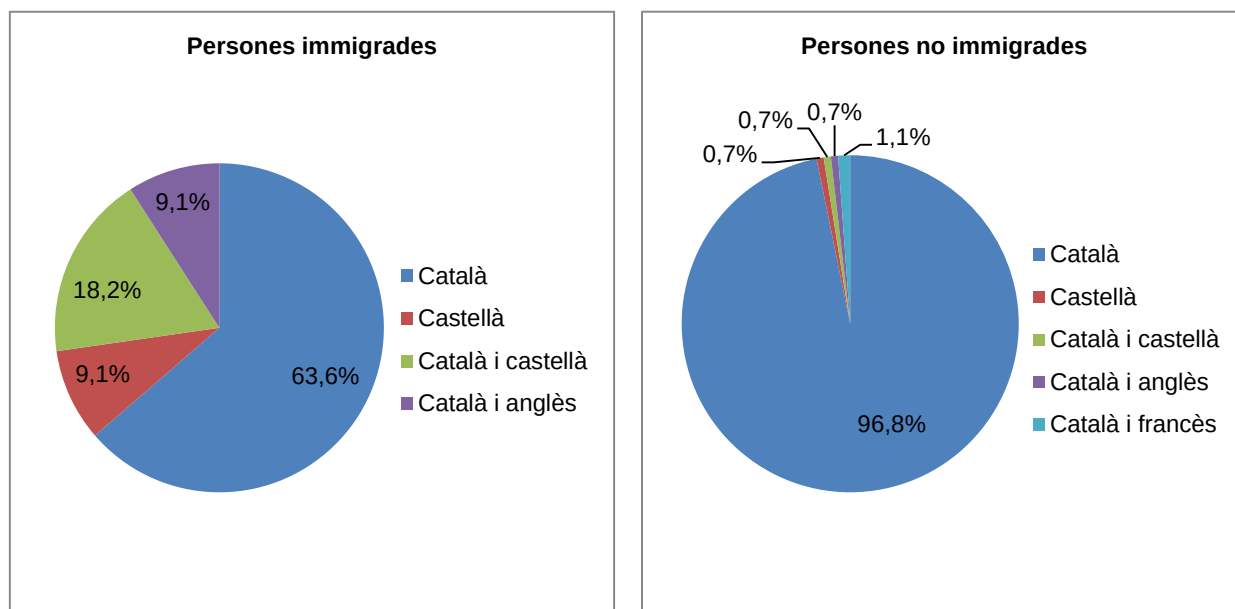

Quant a la **llengua de comunicació**, les persones immigrades i les no immigrades coincideixen a utilitzar el català com a llengua principal, encara que el percentatge és inferior en el primer col·lectiu (63,6% i 96,8%, respectivament). Això es produeix perquè en el col·lectiu de persones immigrades es detecta un 18,2% de personatges que utilitza el català i el castellà simultàniament, un 9,1%, el català i l'anglès, així com un 9,1% de personatges que es comunica exclusivament en castellà.

Quadre 38. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *llengua de comunicació*

Llengua de comunicació	Persones immigrades	%	Persones no immigrades	%
Català	7	63,6	422	96,8
Castellà	1	9,1	3	0,7
Català i castellà	2	18,2	3	0,7
Català i anglès	1	9,1	3	0,7
Català i francès	0	--	5	1,1
Total	11	100	436	100

Figura 25. Persones immigrades i no immigrades segons la variable *llengua de comunicació*

b) Característiques relacionals

La majoria de persones immigrades presenten una **conducta** considerada com a positiva (72,7%), és a dir, que tendeixen a considerar el benestar aliè tant o més important que el propi. Per contra, es detecten dos personatges –un home i una dona– amb una conducta negativa.

A banda, dues dones immigrades fan ús de la **violència** física en alguna ocasió; i un home immigrant és víctima d'aquest tipus de conducta per part d'altres persones.

Quadre 39. Persones immigrades segons les variables *conducta* i sexe

Conducta	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Positiva	6	75,0	2	66,7	8	72,7
Negativa	1	12,5	1	33,3	2	18,2
Mixta	1	12,5	0	--	1	9,1
Total	8	100	3	100	11	100

Quadre 40. Persones immigrades segons les variables *conducta violenta* i sexe

Conducta violenta	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	2	25,0	0	--	2	18,2
No	6	75,0	3	100	9	81,8
Total	8	100	3	100	11	100

Quadre 41. Persones immigrades segons les variables *conducta violenta envers persones immigrades* i sexe

Conducta violenta envers persones immigrades	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	0	--	1	33,3	1	9,1
No	8	100	2	66,7	10	90,9
Total	8	100	3	100	11	100

Les **trames principals** associades a les persones immigrades es refereixen a les relacions de parella, el treball i els problemes econòmics i judicials, entre d'altres.

Quadre 42. Persones immigrades segons les variables *trames principals* i sexe¹⁵

Trames principals	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Relacions de parella	4	30,8	2	66,7	6	37,5
Treball	3	23,1	0	--	3	18,8
Problemes econòmics	2	15,4	0	--	2	12,5
Problemes judicials	1	7,7	1	33,3	2	12,5
Relacions familiars	1	7,7	0	--	1	6,3
Acceptació social	1	7,7	0	--	1	6,3
Violència	1	7,7	0	--	1	6,3
Total	13	100	3	100	16	100

Quant a la **situació familiar** de les persones immigrades, cal indicar que més de la meitat tenen parella. Dos terços de la mostra, aproximadament, no tenen fills o filles.

Quadre 43. Persones immigrades segons les variables *estat civil* i sexe

Estat civil	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Amb parella	3	37,5	3	100	6	54,6
Solter	4	50,0	0	--	4	36,4
Sense determinar	1	12,5	0	--	1	9,1
Total	8	100	3	100	11	100

Quadre 44. Persones immigrades segons les variables *fills/es* i sexe

Fills/es	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	2	25,0	1	33,3	3	27,3
No	5	62,5	2	66,7	7	63,6
Sense determinar	1	12,5	0	--	1	9,1
Total	8	100	3	100	11	100

¹⁵ Els percentatges es calculen respecte del total de conflictes registrats. Es comptabilitzen un màxim de tres trames per cada un dels 11 personatges immigrats analitzats.

4.2 Descripció de rol de les persones immigrades

Els apartats que segueixen s'han de considerar tenint en compte la presència escassa de persones immigrades a la ficció (11 de 447 personatges).

4.2.1 Agrupacions

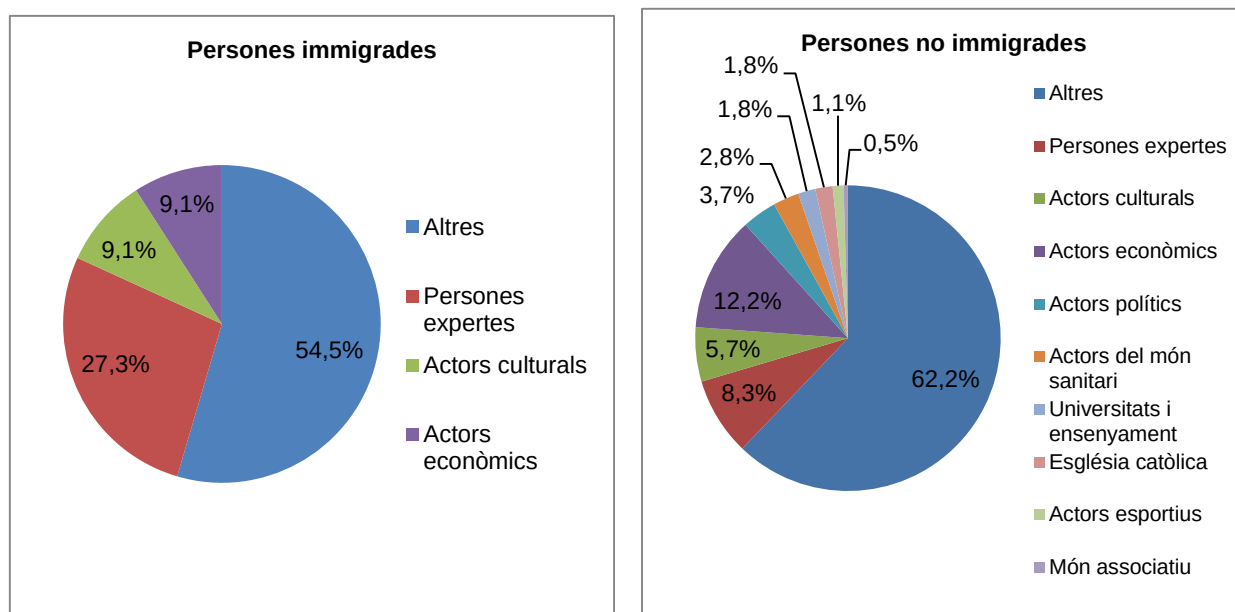
S'observa alguna diferència entre el **rol social** de les persones immigrades i el de les persones no immigrades, tot i que en tots dos casos els personatges apareixen principalment en funció del seu àmbit personal, aliè a una activitat professional o política.

Després de la categoria *altres* (54,5%), aquella que conté un nombre més elevat de persones immigrades és la corresponent a *persones expertes* (27,3%). Es tracta de tres personatges femenins, que són experts en el camp científic o tècnic (enginyera genètica, investigadora en biologia i tècnica agrícola). Dues d'elles provenen d'Amèrica Llatina i la tercera, d'Oceania. En canvi, entre les persones no immigrades, els actors econòmics (12,2%) són els que concentren un nombre més alt de personatges després de l'agrupació *altres* (62,2%).

Quadre 45. Personatges segons les variables agrupació i procedència

Agrupació	Persones immigrades	%	Persones no immigrades	%
Altres	6	54,5	271	62,2
Persones expertes	3	27,3	36	8,3
Actors culturals	1	9,1	25	5,7
Actors econòmics	1	9,1	53	12,2
Actors polítics	0	--	16	3,7
Actors del món sanitari	0	--	12	2,8
Universitats i ensenyament	0	--	8	1,8
Església catòlica	0	--	8	1,8
Actors esportius	0	--	5	1,1
Món associatiu	0	--	2	0,5
Total	11	100	436	100

Figura 26. Persones immigrades i no immigrades segons la variable agrupació

Quadre 46. Persones immigrades. Categorització de la variable agrupació per ocupacions

Agrupació	Ocupació
Altres	Pagesa
	Ajudant en una casa rural
	Pastora
	Treballadora domèstica
	Prostituta
	Feines diverses sense continuïtat
Persones expertes	Enginyera genètica
	Investigadora en biologia
	Tècnica agrícola
Actors culturals	Galerista
Actors econòmics	Lampista

Gairebé en la meitat de les persones immigrades no és possible determinar els **estudis** realitzats, ja que no es disposa d'informació suficient en la ficció analitzada. D'altra banda, cal destacar que en tres casos els personatges tenen estudis universitaris, que són del camp científic o tècnic i que es corresponen als tres personatges femenins classificats com a *persones expertes*.

Quadre 47. Persones immigrades segons les variables estudis i sexe

Estudis	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Estudis universitaris	3	37,5	0	--	3	27,3
Cap estudi	3	37,5	0	--	3	27,3
Sense determinar	2	25,0	3	100	5	45,5
Total	8	100	3	100	11	100

En relació amb el **treball**, s'observa que gairebé totes les persones immigrades (90,9%) tenen una activitat remunerada, que es tracta d'una feina no qualificada en el 60% dels casos. En el 70% dels casos, les activitats que desenvolupen les persones immigrades són legals, però es detecten tres casos en què l'activitat no és regular. En concret, són dues dones, una sense permís de residència que fa feines domèstiques i una altra que és obligada a exercir la prostitució.

Quadre 48. Persones immigrades segons les variables activitat remunerada i sexe

Activitat remunerada	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	7	87,5	3	100	10	90,9
No	1	12,5	0	--	1	9,1
Total	8	100	3	100	11	100

Quadre 49. Persones immigrades –amb activitat remunerada– segons les variables tipus de feina i sexe

Tipus de feina	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Qualificada	3	42,9	1	33,3	4	40,0
No qualificada	4	57,1	2	66,7	6	60,0
Total	7	100	3	100	10	100

Quadre 50. Persones immigrades –amb activitat remunerada– segons les variables *típus d'activitat* i *sexe*

Tipus d'activitat	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Legal	4	57,1	3	100	7	70
Il·legal	3	42,9	0	--	3	30
Total	7	100	3	100	10	100

Finalment, pel que fa a la **participació pública**, es constata que només un personatge femení en té (participa en la presa de decisions d'un Consell municipal).

Quadre 51. Persones immigrades segons les variables *participació pública* i *sexe*

Participació pública	Dones		Homes		Total persones immigrades	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Sí	1	12,5	0	--	1	9,1
No	7	87,5	3	100	10	90,9
Total	8	100	3	100	11	100

IV. CONCLUSIONS

5. La representació de les persones immigrades a la televisió. Conclusions

5.1 Introducció

Aquest informe té com a objectiu estudiar la representació de la immigració a la televisió en espais de ficció i de no-ficció, i forma part d'un projecte més ampli d'anàlisi de la diversitat i de la igualtat a la televisió.

El concepte de *persona immigrada* que utilitza aquest informe respon a la definició de migrant internacional que, d'acord amb les recomanacions de les Nacions Unides, adopta l'Institut d'Estadística de Catalunya: tota persona que es trasllada a viure a un altre país, diferent del seu país de residència habitual, per residir-hi com a mínim durant un any.

La metodologia emprada en aquest informe distingeix els programes en funció de la seva tipologia i n'estableix diferents unitats d'anàlisi i sistemes de mostreig per a cada grup. Així, s'estudien les persones que apareixen en un teleinformatiu realitzant-hi un insert, les intervencions de les persones en debats i entrevistes en programes de no-ficció i els personatges en les obres de ficció de producció pròpia. Igualment, el mostreig de les unitats varia: una tria aleatòria i estratificada per als teleinformatius; la totalitat dels programes de no-ficció amb debats o entrevistes predeterminats, i una selecció dels episodis de ficció en funció de la seva periodicitat.

Tot i que l'aproximació metodològica és diversa en funció de la tipologia, es pretén realitzar una visió transversal de la imatge de les persones immigrades en tots els programes mitjançant l'aplicació de variables comunes a totes les emissions analitzades (*diversitat funcional, edat, orientació sexual, origen, rol social i sexe*).

Finalment, se n'han realitzat comparacions amb les dades que figuren en l'estudi del Consell "IST 2/2009 sobre la presència de la immigració en la informació (gener-març de 2009)" en relació amb els teleinformatius, en aquells punts que sigui metodològicament possible. Cal considerar, així, que es tracta de mostres temporalment diferents (un trimestre del 2009 i tot l'any 2012) corresponents a prestadors no coincidents en la seva totalitat.

5.2 Dades demogràfiques de Catalunya en relació amb les persones immigrades

Segons el Padró municipal d'habitants de l'Idescat, el 2012 a Catalunya les persones estrangeres amb permís de residència en vigor representaven el 15,8% de la població, i la de persones nascudes a l'estranger i inscrites al padró municipal, el 17,7%.

Per sexes, i també segons l'Idescat, la població de Catalunya nascuda a l'estranger es distribuïa de la manera següent: un 51,9% d'homes i un 48,1% de dones.

Per franges d'edat, al 2012 els infants de 0 a 14 anys representaven el 8,7% de la població nascuda a l'estranger; les persones joves (de 15 a 29 anys) representaven el 26,3%, les persones adultes (de 30 a 64 anys), el 61%, i finalment, les persones grans (més grans de 65 anys) representaven el 4,1% de la població nascuda a l'estranger. En aquesta última franja d'edat (més grans de 65 anys), la població immigrada femenina a Catalunya era superior a la masculina: el 58% de dones davant el 42% d'homes.

Finalment, en relació amb el país de naixement de les persones immigrades a Catalunya, el Cens de població 2011 de l'Idescat n'especificava l'origen: en primer lloc, l'Àmerica Llatina, amb un 40% del total de persones immigrades; el seguien el Magrib i el nord d'Àfrica (17,7%), l'Europa dels 15 (11,5%) i la resta de la UE (9,7%). El 20% restant el conformaven la resta d'orígens.

5.3 La presència de les persones immigrades a la televisió

La presència de les persones immigrades a la programació obté uns registres similars en les tres tipologies de programació analitzades (teleinformatius, debats i entrevistes i espais de ficció). Així, suposen el 3,6% del nombre total d'inserts dels teleinformatius (i el 2,7% del temps de paraula), el 4,1% de les intervencions en debats i entrevistes i el 2,5% dels personatges de ficció. Malgrat que no es pugui efectuar una relació directa entre presència mediàtica i pes demogràfic, aquestes xifres són inferiors a la seva presència a la societat (17,7%).

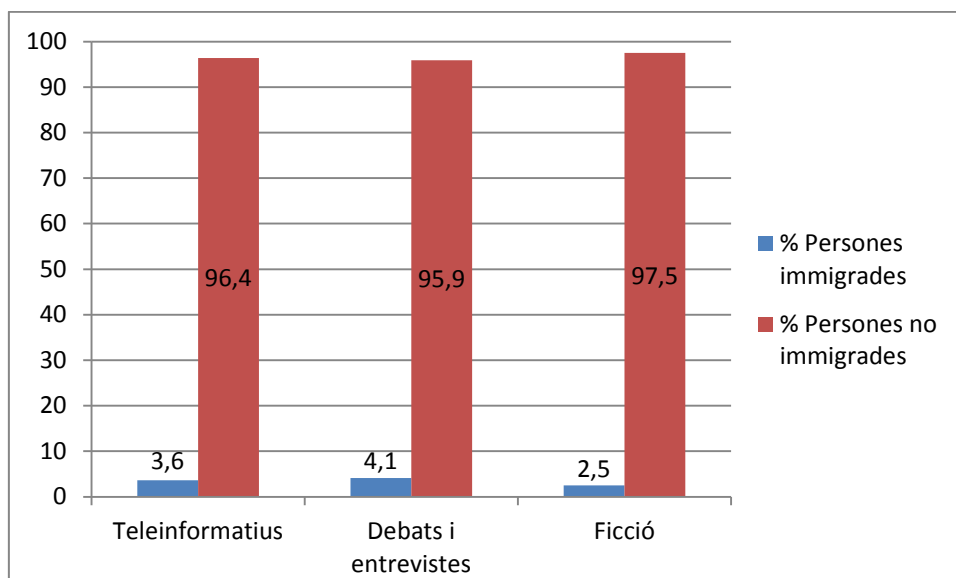
A més, i pel que fa a la ficció, la presència dels personatges que representen persones immigrades es complementa amb una segona variable, el grau de protagonisme, que incideix en la imatge més o menys rellevant que es dona de la immigració. En aquest sentit, a una presència quantitativament petita (2,5% dels personatges) s'hi afegeix una **representació qualitativament més baixa que a les persones no immigrades**: un de cada quatre personatges de persones immigrades desenvolupen un paper principal o secundari protagonista, davant una proporció d'un de cada dues de no immigrades.

Pel que fa als teleinformatius, s'aprecien dos elements més de diferència entre persones immigrades i no immigrades. En primer lloc, **els inserts de les persones immigrades són més curts (10,6 segons) que els inserts de les persones no immigrades (14,2 segons)**, una dada que té relació amb el rol de les persones immigrades en els teleinformatius: menys com a actors polítics (la durada dels inserts dels actors polítics és superior a la dels actors socials) i més com a actor ocasional des d'un àmbit personal (amb inserts d'una durada més curta).

En segon lloc, tot i que la majoria apareixen identificades, **les persones immigrades apareixen menys identificades (26,3%) que les no immigrades (14%) en els chyron de les notícies.**

La comparació amb les dades corresponents al primer trimestre del 2009 mostra una **estabilitat en les xifres de presència de les persones immigrades en els teleinformatius**: el 2,8% del temps de paraula l'any 2009 davant el 2,7% de l'any 2012.

Figura 27. Presència de les persones immigrades en la programació

5.4 El sexe de les persones immigrades

En els programes de no-ficció les dones immigrades hi tenen un tractament més equilibrat respecte dels homes immigrats que les dones no immigrades respecte dels homes no immigrats. Així, el 39,7% dels inserts i el 38,9% de les intervencions en debats i entrevistes de persones immigrades corresponen a dones, davant unes proporcions 10 punts inferiors pel que fa a les dones no immigrades (28,8% i 29,9%, respectivament).

Novament, **les dades repeteixen els paràmetres que ja reflectia l'informe de l'any 2009:** un repartiment del temps més proporcionat entre els dos sexes pel que fa a les persones immigrades que pel que fa a les persones no immigrades.

Pel que fa a la ficció, s'inverteix la proporció favorable als homes a la resta de tipologies: tres de cada quatre personatges (el 72,7%) són dones, una proporció molt més elevada que per a les dones no immigrades (un 44,1%).

5.5 L'edat de les persones immigrades

Quant a la distribució de la presència de les persones immigrades per edat en els espais de no-ficció, destaquen dos factors en contrast amb les persones no immigrades: **la proporció inferior de persones grans i la proporció superior de persones joves**. Aquests dos darrers trets guarden una relació directa amb l'estructura demogràfica de la immigració a Catalunya.

De la mateixa manera que per a tota la població, s'observa una relació entre edat i sexe en els espais de no-ficció, atès que la presència de les dones minva amb l'edat: des d'una situació de paritat o majoria de presència de dones en el grup de persones joves (el 47,1% dels inserts i el 68,4% de les entrevistes i debats) es passa a una proporció mínima en el grup de persones grans (el 33,3% dels inserts i el 20% de les entrevistes i debats).

En la ficció analitzada només hi **apareixen personatges adults (6) i joves (5)** i coincideix amb les tipologies de no-ficció en l'absència d'infants i la presència més alta, en termes relatius, de personatges immigrants joves en comparació amb els no immigrants.

5.6 Origen percebut i procedència de les persones immigrades

El reflex a la pantalla de la diversitat d'origen i de procedència de la població catalana s'ha analitzat mitjançant dos indicadors independents: *l'origen percebut*, que analitza com es veuen les persones que apareixen en pantalla en relació amb els trets físics, i la *procedència*, que considera la condició o no de persona immigrada i en determina, sempre que es pugui, l'origen geogràfic.

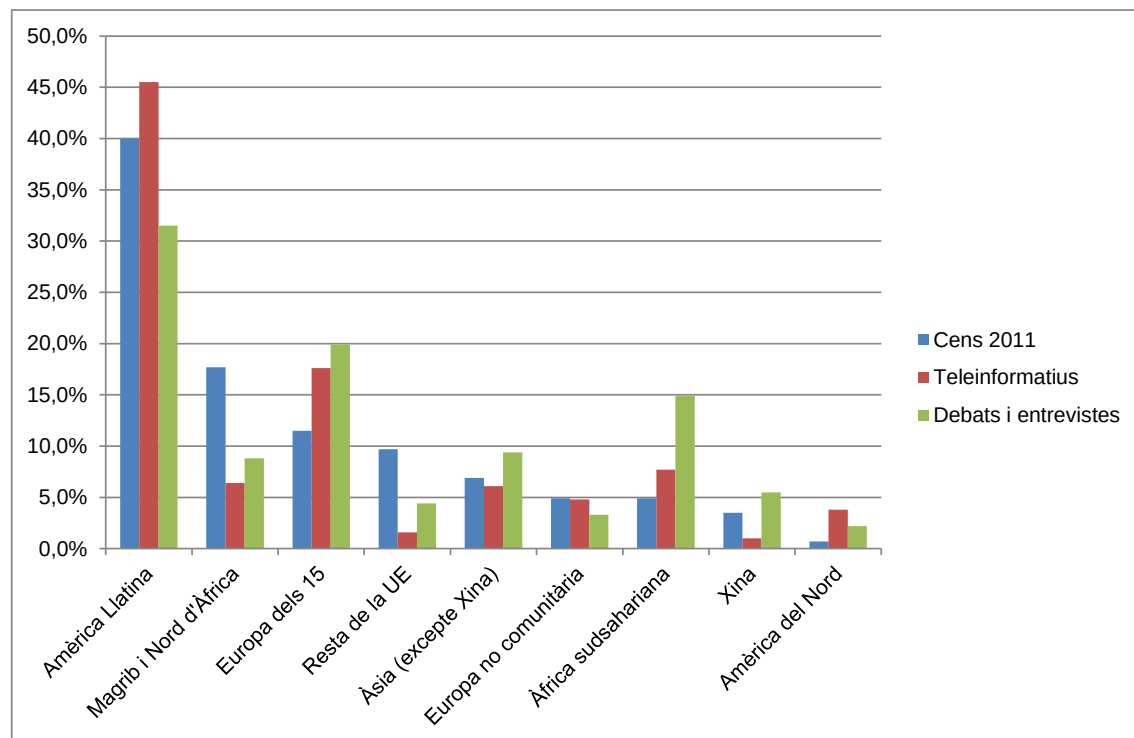
Així, **del conjunt de persones immigrades, entorn de la meitat de les aparicions en teleinformatius (49,4% del total d'inserts) i en debats i entrevistes (56,7%) correspon a persones percebudes com a blanques**. Respecte del total de la mostra (persones immigrades i no immigrades) els inserts de persones percebudes com a no blanques és d'1,8% dels inserts i de les entrevistes i debats.

Pel que fa a l'origen geogràfic de les persones immigrades, **els espais de no-ficció coincideixen a situar l'Amèrica Llatina, l'Europa dels 15 i l'Àfrica sud-sahariana com els tres primers orígens geogràfics**, distribució que coincideix parcialment amb les dades del Cens del 2011, on les persones nascudes a l'Amèrica Llatina (40% de les persones immigrades), el Magrib i nord d'Àfrica (17,7%) i els països de l'Europa dels 15 (11,5%) són els tres primers orígens.

A títol indicatiu, i sense presuposar l'establiment d'una relació directa, la comparació entre representació en els mitjans (teleinformatius i espais de debats i entrevistes) i les dades demogràfiques mostren que **la immigració procedent del Magrib, dels estats de la UE que no formen part dels 15 i dels països asiàtics (sense considerar la Xina) tenen una presència mediàtica inferior a la seva presència a la societat catalana**. Per contra, **l'Europa dels 15 i l'Àfrica sud-sahariana tenen una presència mediàtica relativa superior al seu pes demogràfic** en el total de la immigració.

Com ja s'ha dit més amunt, aquestes dades s'han d'entendre en el marc de la presència de les persones immigrades, com a col·lectiu, en una proporció inferior al seu pes demogràfic real.

Figura 28. Pes demogràfic i presència en espais de no-ficció dels orígens geogràfics de la immigració.

Tot i que la comparació amb les dades de l'informe de l'any 2009 poden estar mediatitzades per la influència de l'actualitat concreta de la mostra trimestral d'aquell informe, sí que **coincideix en tots dos estudis que les persones procedents del Magrib i nord d'Àfrica i de la Unió Europea (Europa dels 15 i resta de l'Europa comunitària) obtenen una presència notòriament inferior a la seva presència real en teleinformatius (nombre d'inserts) i, el 2012, també en debats i entrevistes (intervencions).**

D'altra banda, **la immigració que reflecteix la ficció** (en els seus personatges principals i secundaris) **és percebuda, principalment, com a blanca** (7, un 63,6%) i es correspon a persones immigrades d'Europa (comunitària i no comunitària), Amèrica del Nord i Oceania; la resta de personatges "immigrats" presenten trets indígenes americans (4, el 36,4%) i provenen de l'Amèrica Llatina.

5.7 El rol de les persones immigrades en la programació de no-ficció (teleinformatius i debats i entrevistes)

Les persones immigrades i les persones no immigrades desenvolupen rols diferents en els programes de no-ficció. A més, aquesta diferència s'ha d'entendre en el marc d'una presència quantitativament molt inferior de les persones immigrades respecte de les no immigrades.

En primer lloc, **les persones immigrades no intervenen amb un rol polític en els teleinformatius** (cap insert) **i ho fan de manera inapreciable en debats i entrevistes** (1,7% del total d'intervencions de persones immigrades). Per contra, les persones no immigrades apareixen en un 39,4% dels inserts com a actors polítics i en un 11,4% de debats i entrevistes. Aquesta absència de persones immigrades en la política institucional podria reflectir la presència escassa d'aquest col·lectiu en les cambres legislatives, els governs i les corporacions locals a l'Estat espanyol.

En segon lloc, **les persones immigrades apareixen en els teleinformatius, majoritàriament (57,1% del total dels inserts), com a actors ocasionals** que intervenen en la notícia com a part implicada en els fets narrats alienes a una activitat professional o social (agrupació *altres*). Aquest percentatge dobla el corresponent a les persones no immigrades (26,4% del total d'inserts d'actors polítics i no polítics). En

canvi, en termes relatius, les persones immigrades reuneixen més inserts com a actors culturals (15,4%) i com a representants del món associatiu (9,3%) que les no immigrades (7,6% i 3,8% respectivament).

En relació amb les dades de l'informe "IST 2/2009 sobre la presència de la immigració en la informació (gener-març de 2009)", s'observa, a més de l'absència de temps de paraula de les persones immigrades com a actors polítics, la coincidència dels actors ocasionals com a primer rol. També destaca l'ascens dels inserts com a actors culturals en la mostra del 2012 respecte del 2009, on era la quarta agrupació, per darrera de *món associatiu* i *actors econòmics*.

En canvi, **en els espais de debats i entrevistes, on per al conjunt de la mostra els actors polítics són menys presents, en termes relatius les diferències de rols no són tan acusades**: les persones immigrades apareixen, principalment, com a actors culturals (32,6% del total d'intervencions), actors ocasionals (20,8% d'*altres*) i com a representants del món associatiu (12,9%). Les persones no immigrades desenvolupen rols culturals (33,3% del total de presències), intervenen menys com a actors ocasionals (13,3%) i apareixen en rols polítics (11,4%) de manera molt més elevada que les persones immigrades (1,7%).

Teleinformatius i espais de debats i entrevistes difereixen en la presentació de les dones i els homes immigrants en relació amb el rol desenvolupat. Així, **en els teleinformatius, l'esfera privada s'associa clarament amb les dones** (70,2% dels inserts de dones s'engloben dins de l'agrupació *altres* i un 48,4% dels inserts d'homes). El mateix passa amb la presentació de dones i homes no immigrants als teleinformatius. D'altra banda, els homes immigrants tenen inserts en una proporció molt més elevada que les dones quan apareixen com a persones del món de la cultura, membres d'associacions i de religions i esglésies no catòliques.

Les intervencions en debats i entrevistes presenten rols més similars entre dones i homes immigrants. Així, l'esfera privada forma part de dones i homes de manera igualitària i les diferències més notables, en termes relatius, es troben en la presència més elevada dels homes com a actors culturals i de les dones com a integrants d'associacions, com a persones expertes, persones del món de l'economia i persones del món de la docència.

Figura 29. El rol de les persones immigrades als teleinformatius (els percentatges es refereixen al 100% de les persones immigrades)

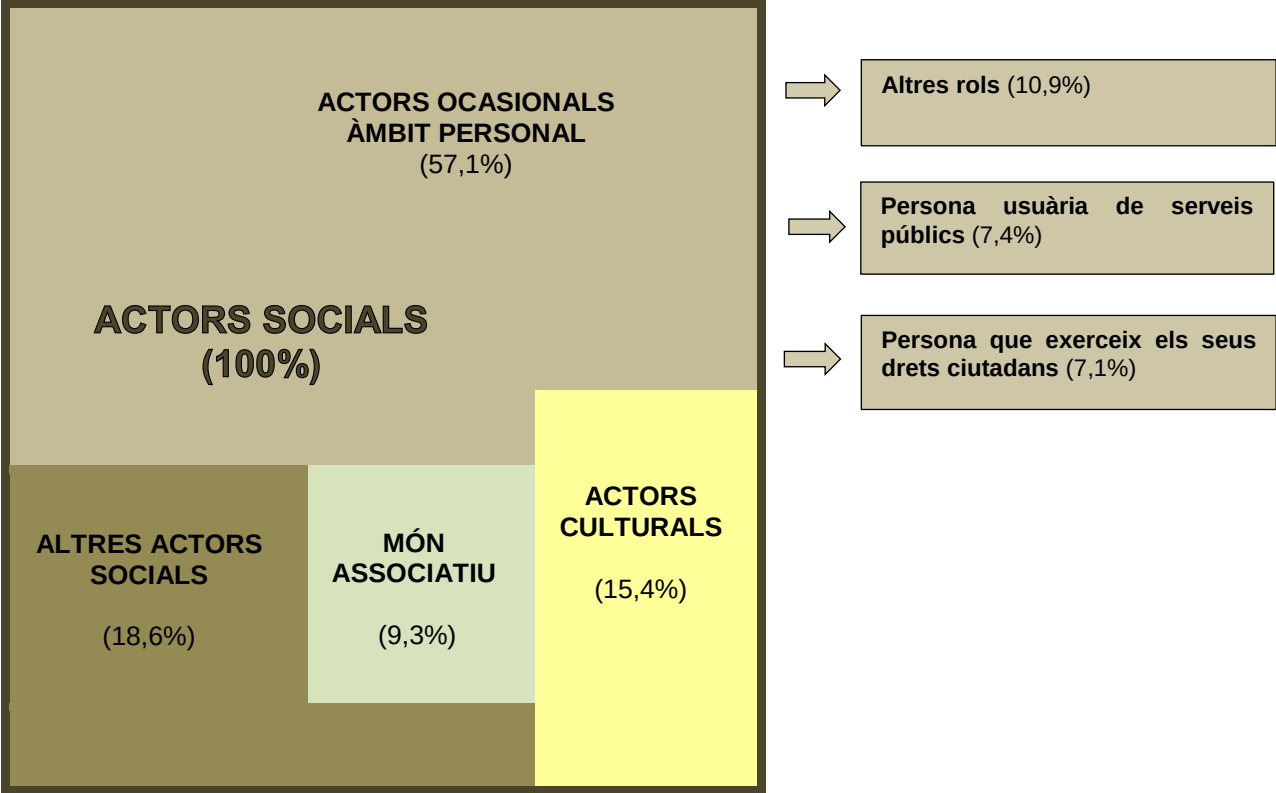
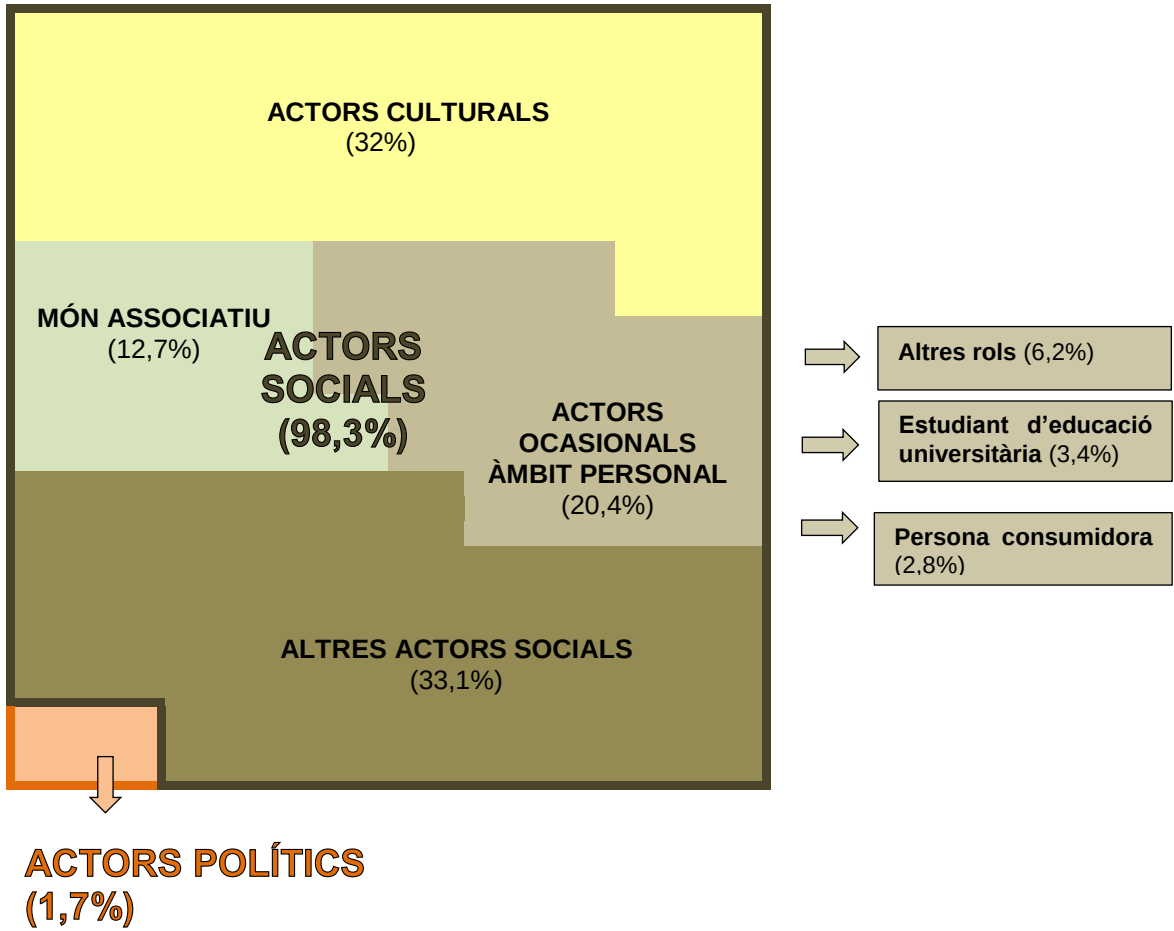

Figura 30. El rol de les persones immigrades als debats i entrevistes (els percentatges es refereixen al 100% de les persones immigrades)

5.8 Temes i notícies en els teleinformatius amb participació de les persones immigrades

En aquest punt s'ha analitzat la intervenció de les persones immigrades en els ítems informatius de l'actualitat i els temes als quals responen. **Les persones immigrades apareixen, principalment, en tres àmbits informatius: societat** (42,0% dels inserts de les persones immigrades), **economia i negocis** (14,7%) i **art i cultura** (14,4%).

Per contra, aquesta anàlisi confirma la **participació exígua de les persones immigrades en la informació sobre l'actualitat política**: si com a actors polítics la seva presència en els teleinformatius és nul·la, a més figuren de manera molt ocasional en informacions de crònica política (0,3% dels inserts).

L'anàlisi de la presència de les diferents comunitats d'origen a cada àmbit temàtic mostra algunes peculiaritats. Així, **les persones provinents de l'àfrica sud-sahariana apareixen relacionades de manera molt directa amb informacions sobre conflictes socials** (dos de cada tres inserts), mentre que la immigració procedent d'Amèrica del Nord i de l'Europa no comunitària es relaciona amb notícies d'art i cultura, i l'asiàtica (exceptuant la xinesa) i la procedent del Magrib, amb les informacions de societat.

Les persones immigrades participen en una minoria dels ítems principals de l'actualitat de l'any 2012 (els que han obtingut més temps de notícia): en 8 dels 20 primers ítems, hi ha presència de persones immigrades mitjançant inserts. En quatre d'aquestes informacions, presenten una proporció de temps de paraula més elevada del que obtenen en el conjunt de la mostra (2,7%):¹⁶ reportatges sobre empreses catalanes en expansió, el cessament d'activitats d'Spanair, el consum durant les festes de Nadal i les informacions sobre un temporal de fred durant el febrer de 2012.

Per contra, com ja s'ha apuntat abans, **les persones immigrades no tenen temps de paraula en les principals informacions en relació amb els gran temes de la política institucional** (com ara els processos electorals, el model territorial de l'Estat o els pressupostos públics).

¹⁶ Cal tenir en compte que els principals ítems informatius procedeixen d'un sumatori de prestadors diferents que contribueixen en grau diferent al total de temps de notícia.

5.9 El rol de les persones immigrades en la programació de ficció

Tenint en compte que la mostra de personatges immigrants a la ficció és reduïda, aquests personatges **apareixen, majoritàriament, com a persones treballadores en actiu (54,5%), però destaca la proporció de persones expertes immigrades (27,3%) en relació amb les no immigrades (8,3%)**. Es tracta de tres dones: una enginyera genètica, una investigadora en biologia i una tècnica agrícola.

En relació amb els estudis, cal indicar que en el 45,5% dels casos no s'explicita aquest aspecte. D'entre la resta de personatges, la meitat (27,3%) compta amb estudis universitaris i l'altra meitat (27,3%) no té cap estudi.

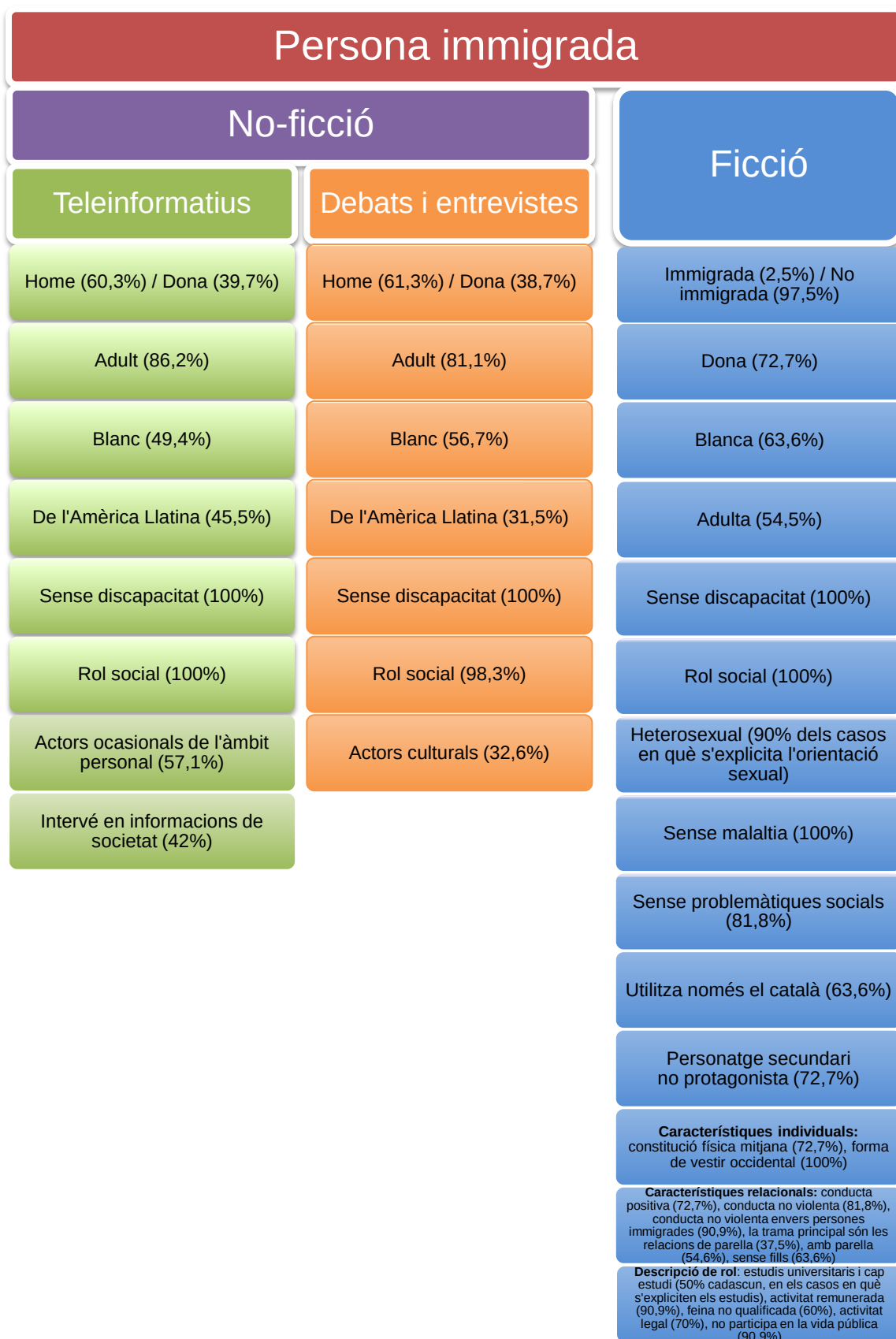
Totes les persones immigrades excepte una desenvolupen activitats remunerades, majoritàriament no qualificades (60%). Val a dir que dues d'aquestes ocupacions no són regulars o pertanyen a l'economia submergida (prostitució i treball domèstic d'una persona sense permís de residència). Les feines qualificades, que representen el 40%, pertanyen majoritàriament al camp científic o tècnic.

Quant a les característiques relacionals, **les persones immigrades apareixen principalment en trames de** relacions de parella (37,5%) i de treball (18,8%); a més, la majoria de persones immigrades mostren una conducta positiva (72,7%) i no fan ús de la violència física (81,8%) ni en són víctimes (90,9%).

No obstant això, **la incidència de les problemàtiques socials en les persones immigrades és proporcionalment més elevada que en la resta de personatges** (18,2% i 7,1%, respectivament). En concret, es detecten casos d'immigració irregular i d'exercici de la prostitució obligada (per una organització mafiosa). Per contra, no presenten cap malaltia ni diversitat funcional. Pel que fa a **característiques personals**, en relació amb l'aspecte físic, la majoria de persones immigrades vesteixen de forma occidental.

El català apareix com la llengua única de comunicació del 63,6% dels individus immigrants (del 96,8% dels no immigrants), però la proporció augmenta fins al 90,9% si es prenen en consideració les persones que combinen l'ús del català amb una altra llengua.

Figura 31. La imatge de les persones immigrades a la programació

Cost de l'informe: 510 hores.